

KOMUNITNÍ PLÁN

rozvoje sociální práce, sociálních
služeb a návazných služeb
na území SO ORP Vrchlabí

2026–2030

Zpracovatel:

Odbor sociální a zdravotní Městského úřadu Vrchlabí, za metodické podpory Zuzany Skříčkové a Nely Hruškové

Datum zpracování:

Květen 2026

Schválení dokumentu městem Vrchlabí:

Schválen usnesením Zastupitelstva města Vrchlabí č. 237/16/ZM/2026 ze dne 03.06.2026

Schválení dokumentu městem Hostinné:

Schválen usnesením Zastupitelstva města Hostinné č. 410/24/ZM/2026 ze dne 29.06.2026

OBSAH

1	Úvodní slovo	6
2	Strategické priority do roku 2030.....	8
	Souhrnný přehled priorit a opatření do roku 2030	9
	Priorita 1: Péče o seniory a OZP.....	10
	Opatření 1.1: Kapacity terénních služeb	12
	Opatření 1.2: Kapacity pobytových služeb	13
	Opatření 1.3: Nové formy péče	14
	Opatření 1.4: Podpora OZP	15
	Opatření 1.5: Podpora pečujících	16
	Priorita 2: Služby pro děti a mládež	17
	Opatření 2.1: Rozvoj nástrojů sociálně-právní ochrany dětí	18
	Opatření 2.2: Nízkoprahové služby pro děti a mládež	19
	Opatření 2.3: Mladí dospělí	20
	Priorita 3: Bydlení	21
	Opatření 3.1: KMB	22
	Opatření 3.2: Asistence	23
	Opatření 3.3: Spolupráce subjektů	24
	Opatření 3.4: Prevence ztráty bydlení a sociální bydlení mimo zákon o podpoře bydlení	24
	Opatření 3.5: Ubytovny	26
	Priorita 4: Služby pro ohrožené skupiny občanů.....	27
	Opatření 4.1: Adiktologické služby	28
	Opatření 4.2: Pomoc pro lidi bez domova	28
	Opatření 4.3: Lidé se specifickými potřebami	30
	Priorita 5: Příspěvková organizace pro sociální služby zřizovaná městem Vrchlabí.....	31
	Opatření 5.1: Zřízení Příspěvkové organizace	31
	Priorita 6: Spolupráce v území.....	33
	Opatření 6.1: Spolupráce zdravotních a sociálních služeb	33
	Opatření 6.2: Multidisciplinární spolupráce	34
	Opatření 6.3: Spolupráce se Společenstvím obcí Horní labe	35
	Opatření 6.4: Posílení kapacit sociální práce na obcích	36
	Priorita 7: Koordinace a řízení	37
	Opatření 7.1: Základní síť	37
	Opatření 7.2: Financování	38
	Opatření 7.3: Pravidla a procesy koordinace a řízení	39
	Opatření 7.4: Vyhodnocování a aktualizace Plánu	40
	Priorita 8: Technologická budoucnost a investice	41
	Opatření 8.1: Technologická budoucnost	41
	Opatření 8.2: Investice obcí do infrastruktury sociálních služeb	42
3	Zpracování Plánu 2026-2030.....	43
	Zpracování Plánu 2026-2030	44
	Podkladová data a vstupní analýzy	44
	Další předpoklady pro období let 2026-2030	44
	Způsob zpracování plánu a spolupráce aktérů	45
	PŘÍLOHY	47

SEZNAM ZKRATEK

ČCE	Českobratrská církev evangelická
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPS	domov pro seniory
DOZP	domov pro zdravotně postižené
DZR	domov se zvláštním režimem
ISSRK	Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše
KHK	Královéhradecký kraj
KISSOS	Krajský informační systém sociálních služeb
KMB	Kontaktní místo pro bydlení
KÚ	Krajský úřad
KÚ KHK	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MOP	mimořádná okamžitá pomoc
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MV	Ministerstvo vnitra
NFŠA	Nadační fond Škoda Auto
NRP	náhradní rodinná péče
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OA	osobní asistence
OPZ+	Operační program Zaměstnanost +
ORP	obec s rozšířenou působností
OS	odlehčovací služby
OSZ	Odbor sociální a zdravotní
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
OZP	osoby se zdravotním postižením
PNP	příspěvek na péči
POÚ	pověřený obecní úřad
PS	pečovatelská služba
p.o.	příspěvková organizace
RIA	hodnocení dopadů regulace
RIAPS	Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb
RRP IV	Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti v obcích Královéhradeckého kraje IV
Sb.	Sbírka zákonů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SPOD	sociálně-právní ochrana dětí
ÚP	Úřad práce

ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VDB ČSÚ	Veřejná databáze Českého statistického úřadu
ZSPOD	zákon o sociálně-právní ochraně dětí

1

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení spoluobčané,

v roce 2014 město Vrchlabí započalo komunitní plánování v sociální oblasti, a to jak na území města, tak na území správního obvodu obce s rozšířenou působností. K udržení, rozvoji a významnému zkvalitnění komunitního plánování v sociální oblasti přispívá spolupráce města Vrchlabí s Královéhradeckým krajem, a to prostřednictvím projektů Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje I. - IV. Uvedené projekty, mimo jiné, zajistily možnost vzniku a udržení pracovní pozice koordinátora sociálních služeb, metodickou podporu pro vznik strategických dokumentů a řešení některých dalších oblastí, například sociálního bydlení ve Vrchlabí, podporu neformálních pečujících či nastavení unikátního systému spolufinancování sociálních služeb obcemi v ORP Vrchlabí apod.

V roce 2015 vznikla a dne 13. 05. 2015 byla zastupitelstvem města Vrchlabí schválena první Strategie územně správního obvodu Vrchlabí v oblasti sociálních služeb pro období 2015–2020. Tato strategie byla opakovaně aktualizována.

Na tuto strategii navázal první ucelený strategický dokument pro sociální oblast, kterým byl Komunitní plán rozvoje sociální práce, sociálních služeb a navázaných služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vrchlabí (dále jen Komunitní plán) pro období 2021–2025.

Pro období 2026–2030 je zpracován další Komunitní plán. Tento plán zahrnuje oblast sociálních služeb, část věnující se sociální práci v území, ale vnímá také provázanost s oblastí bydlení, zdravotnictví, školství apod. Tyto přesahy se pak odrážejí v některých opatřeních.

Komunitní plán by nevznikl bez aktivity širokého spektra lidí, kteří byli do jeho tvorby zapojeni.

Velké poděkování tak patří všem, kteří se na přípravě Komunitního plánu pro období 2026–2030 podíleli a věnovali svůj čas, energii, nápady a zkušenosti k jeho vytvoření. Konkrétně poděkování patří všem účastníkům a vedoucím pracovních skupin, členům Hodnotící a kontrolní skupiny, Koordinační skupiny sociálních služeb, kolegům z městských i obecních úřadů, zástupcům obcí, konzultantkám poskytujícím metodickou a technickou podporu a mnoha dalším.

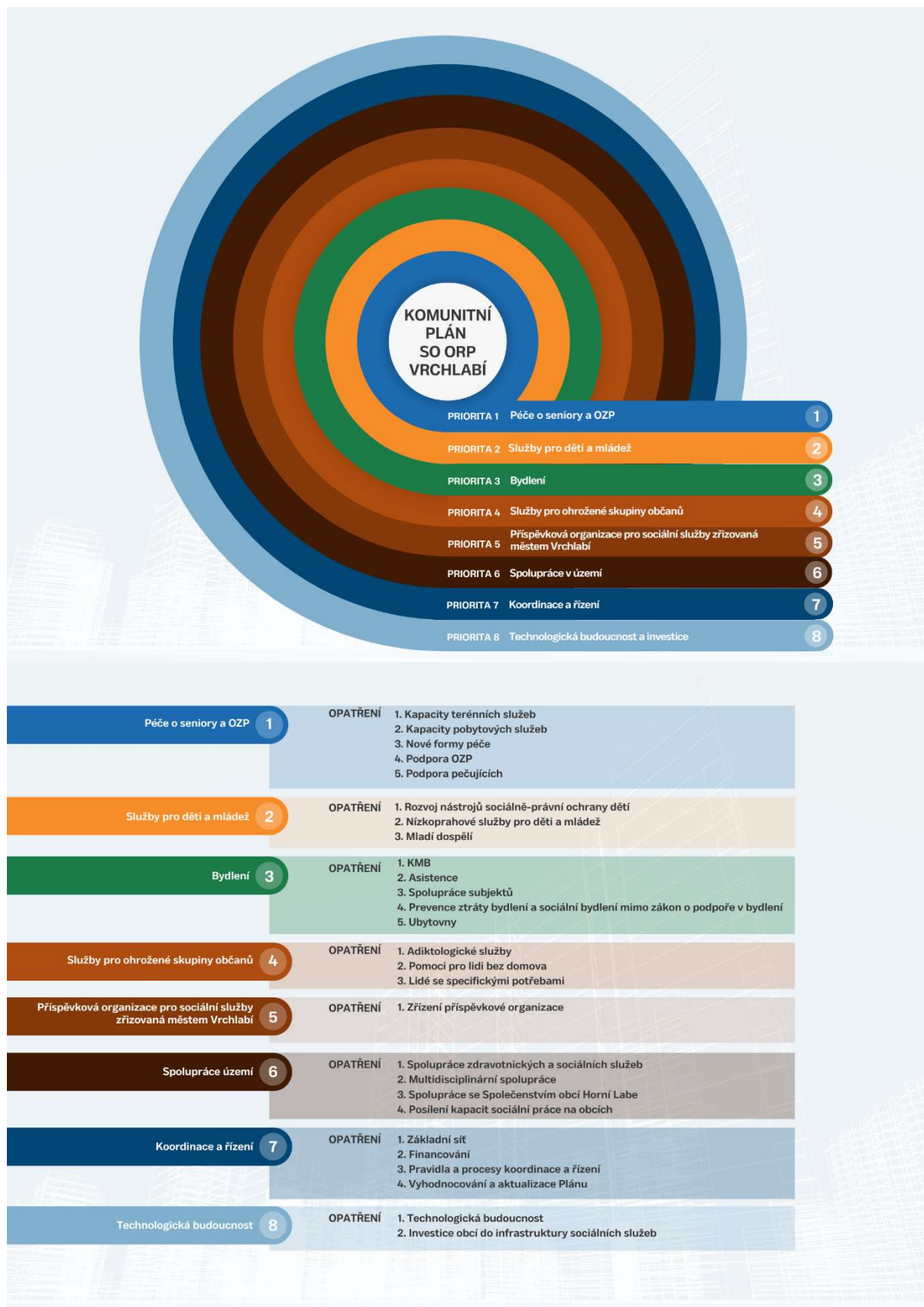
Přejeme si, aby Komunitní plán byl dobrým pomocníkem pro rozvoj sociální oblasti v následujícím období.

Tým komunitního plánování sociálních služeb

2

**STRATEGICKÉ
PRIORITY DO
ROKU 2030**

SOUHRNNÝ PŘEHLED PRIORIT A OPATŘENÍ DO ROKU 2030

PRIORITA 1: PÉČE O SENIORY A OZP

Území ORP Vrchlabí aktuálně čelí výraznému stárnutí populace, přičemž **kulminace počtu seniorů potřebujících péči čeká území teprve v následujících letech.**

Mezi lety 2008 a 2024 vzrostl průměrný věk obyvatel z 40,3 na 44,2 roku a index stáří se zvýšil z 99,1 % na 152,1 %¹.

Podíl osob v seniorském věku (65+), a zejména **ve věku 80+ roste** a zároveň přibývá počet osob závislých na pomoci druhých (extrémně se zvyšující náročnost péče), což dokládá i vývoj počtu příjemců příspěvku na péči. Přibývá osob ve vysokém věku (80+) **s těžkou závislostí (III. a IV. stupeň PnP).**

Současně se zvyšují nároky na terénní formy péče, protože většina seniorů preferuje **setrvání ve svém domácím prostředí**. Tato situace zvyšuje zátěž na rodinné pečující i sociální služby a vyvolává potřebu rozvoje dostupné domácí péče, podpory pečujících a plynulé a smysluplné návaznosti zdravotních a sociálních služeb.

Konkrétně dokládají **velmi intenzivní stárnutí populace** v území další ukazatele:

- Během následujících 5-10 let se do věku 80-85 let (tj. do věku, kdy je již významně indikovaná potřeba – profesionální – péče) dostanou početně velmi silné skupiny obyvatelstva. Celkově dramatický nárůst počtu lidí ve věkové skupině 80+ se očekává i v dalších letech za horizontem Plánu.
Do r. 2040 naroste věková skupina lidí 80+ oproti výchozímu stavu r. 2024 o 78 %².
- Zněkolikanásobí se počet osob ve věku 90 a více let (předpoklad až 3násobné navýšení).
- Pokud bude území kopírovat krajské trendy, věková struktura obyvatelstva se postupně bude přesouvat směrem k početně silné skupině seniorské populace, a naopak **úbytku té části populace, která bude ekonomicky aktivní** a bude schopná zajišťovat sociální i zdravotní služby (nedostupnost pracovních sil).

Klíčové výzvy

- Počet osob, které budou potřebovat (náročnou) péči se bude v následujících 10 letech výrazně zvyšovat.
- Akcelerace počtu onemocnění spojených se stárnutím (např. demence).
- Akcelerace počtu pečujících, kteří budou poskytovat náročnou péči intenzivně, osaměle a dlouhodobě.
- Potřeba systematické, intenzivní a dlouhodobé podpory pečujících osob.
- Nedostatek pracovníků v oblasti péče a pomoci.
- Vstup asistivních technologií do péče a podpory.

¹ Hodnota Indexu stáří v ČR je 133,4, hodnota pro KHK je 150,6.

² Zdroj: Projekce seniorské populace v Královéhradeckém kraji, ČSÚ 2024

Faktory ovlivňující dostupnost péče v ORP Vrchlabí

- V území je již nyní nedostatek kapacit pobytových služeb.
- V území zcela chybí ambulantní forma péče.
- V území je kapacitně i výkonově podhodnocená péče v terénu.

Podle dat sledovaných a vyhodnocovaných Královéhradeckým krajem³ je území ORP Vrchlabí v současné době **nedostatečně zajištěno službami péče pro osoby v seniorském věku a pro osoby se zdravotním postižením:**

- Kapacity **terénních sociálních služeb** (pečovatelské služby, osobní asistence) jsou dlouhodobě podprůměrné. Území **zaostává v počtu úvazků pracovníků přímé péče terénních služeb** (osobní asistence a pečovatelská služba) v přepočtu na 1000 obyvatel ve věku 80+⁴. Kapacitu úvazků bude potřeba postupně doplnit o 15 úvazků pracovníků přímé péče a 2,1 úvazku sociálních pracovníků.
- V území je aktuálně poskytován **nejnižší počet hodin terénní péče** v přepočtu na 1 obyvatele (ze všech SO ORP kraje), což ukazuje na nízké personální kapacity služeb, ale také na rezervy ve výkonnosti stávajících kapacit, což je s poskytovateli průběžně řešeno.
- Kapacity **pobytových zařízení** (lůžková sociální péče) jsou posilovány, nicméně i s dostavbou lůžek v Domově pro seniory Vrchlabí a Domově seniorů Sluneční (Hostinné), nebudou kapacity zdaleka dosahovat průměru v KHK.
- V území zcela **absentuje ambulantní forma podpory**.

³ Prostřednictvím systému Kissos (Krajský informační systém sociálních služeb), vč. dalšího zpracování Odborem sociálních věcí KÚ KHK.

⁴ Dle dat OSV KÚ KHK je v území SO ORP Vrchlabí aktuálně 19,38 úvazku pracovníků v přímé péči na 1000 obyvatel, přičemž krajský průměr je 24,56 úvazku.

OPATŘENÍ 1.1: KAPACITY TERÉNNÍCH SLUŽEB

Navýšení kapacit terénních služeb – pečovatelská služba, osobní asistence

Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je zajistit vyšší dostupnost péče v domácím (terénním) prostředí, a to ve všech oblastech správního území a zvýšit počet hodin poskytnuté péče oproti výchozímu stavu⁵. Do konce roku 2030 bude postupně navyšována kapacita terénních sociálních služeb typu pečovatelská služba a osobní asistence v území ORP o: • 15,0 pracovních úvazků do přímé péče • a adekvátně tomu navyšovány úvazky sociální práce v uvedených službách o 2,1 úvazku. Navýšení se předpokládá u služeb: • Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o. (pečovatelská služba), • Oblastní charita Trutnov (pečovatelská služba), • Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí (osobní asistence). Navýšení vychází i z propočtů KHK, kdy na 1000 obyvatel starších 80 let, je potřeba zajistit 25 úvazků (ORP má nyní 1 600 obyvatel 80+ a 27,85 úvazků – současný počet obyvatel 80+ odpovídá 40 úvazkům, počet obyvatel 80 + se však bude nadále výrazně zvyšovat).
Klíčové aktivity	Postupné navýšení personálních kapacit (úvazků v přímé péči) ve spolupráci s KHK (zařazení kapacit do Sítě veřejně podporovaných služeb KHK a do Základní sítě sociálních služeb ORP Vrchlabí). Pravidelně analyzovat dostupnost terénní péče (místní dostupnost, časovou dostupnost včetně potřeby jejího navýšení). Soustavné monitorování a analyzování potřebnosti péče mezi obyvateli správního území. Intenzivní komunikace o možnostech péče terénních služeb s obyvateli území. Evidovat a vyhodnocovat hlášení kapacitní nedostupnosti, odmítání dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (hlášení ORP a KHK). Vyhodnocování dalšího směru podpory terénní péče (např. navýšení časové dostupnosti, podpora dalších forem péče apod.). Diskutovat a reagovat na legislativní změny – možnost zavést do praxe služeb (v rámci PS a OA) nový dobrovolný úkon „dohled nad zdravím“. Vyhodnocování vytíženosti kapacit a úvazků pracovníků v přímé péči. Podpora vnitřní efektivity jednotlivých služeb (vč. systému přeplánování péče, využití technologických příležitostí a softwarové podpory na plánování péče apod.). Podpora mobility terénních služeb.
Cílová skupina	senioři, osoby se zdravotním postižením, pečující rodiny a blízké osoby
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři/Garant	realizátoři: Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí, Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o., Oblastní charita Trutnov, pracovní skupina garant: ředitel Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí
Termín	průběžně dle termínů aktualizace Sítě veřejně podporovaných služeb KHK, nejdéle však do roku 2030
Předpokládané finanční náklady	vyrovnávací platba: 750 000,- Kč/rok/1,0 úvazek (nejde o celkové náklady, pouze požadavky na veřejné zdroje)
Možné zdroje financování	KHK, obce ORP Vrchlabí (adresný pilíř systému financování sociálních služeb v ORP Vrchlabí) v případě posilování mobility dotační program KHK

⁵ Dle dat OSV KÚ KHK je v Krajské síti sociálních služeb zařazeno pro území SO ORP Vrchlabí 25,85 úvazku pracovníků v přímé péči ve službách § 39, 40 a 44 (terén) – stav roku 2026.

OPATŘENÍ 1.2: KAPACITY POBYTOVÝCH SLUŽEB

Rozšíření kapacit pobytových služeb péče v území ORP Vrchlabí	
Popis a zdůvodnění	Dojde k navýšení a změně využívání stávajících kapacit v pobytových službách tak, aby bylo území ORP Vrchlabí lépe pokryto i službami pro lidi, kteří potřebují specializovaný (zvláštní) režim (lidé s demencí, lidé s duševním onemocněním). Domov pro seniory Vrchlabí nově otevřelo zařízení na specializovanou péči. Cílovou skupinou služby jsou lidé s demencí, kteří potřebují specializovaný, zvláštní režim (předpokládaná kapacita +14 lůžek) a lidé s duševním onemocněním (předpokládaná kapacita +20 lůžek). Zařízení dále plánuje postupně navyšovat kapacitu v domově se zvláštním režimem a zároveň snižovat kapacitu ve službě domov pro seniory. Celková kapacita zařízení se mezi uvedenými službami vyrovná a zůstane stejná. V Hostinném vzniknou nové kapacity služby Domov seniorů Sluneční (kapacita 50 lůžek). Předpokládané zahájení činnosti zařízení je v roce 2026 (4. kvartál). S tím je spojeno také zřízení nové příspěvkové organizace města, která bude provoz nového zařízení zajišťovat.
Klíčové aktivity	Změny a rozšíření kapacity a cílové skupiny zařízení Domov pro seniory Vrchlabí. Vznik nových kapacit služby Domov seniorů Sluneční p.o. (Hostinné) - Vznik příspěvkové organizace města Hostinné, která bude provozovat sociální službu Domov pro seniory. - Registrace služby u KÚ KHK. - Zařazení kapacit do Sítě veřejně podporovaných služeb KHK a Základní sítě sociálních služeb ORP Vrchlabí.
Cílová skupina	senioři, osoby se zdravotním postižením, osoby s duševním onemocněním
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	Domov pro seniory Vrchlabí, Domov seniorů Sluneční, město Hostinné
Termín	2026
Předpokládané finanční náklady	1. Domov pro seniory Vrchlabí – navýšení vyrovnávací platby o 11 700 000 Kč/rok (provozní náklady, bez investic) 2. Domov seniorů Sluneční – vyrovnávací platba 13 200 000 Kč/rok (provozní náklady, bez investic) (vyrovnávací platba = nejde o celkové náklady, pouze požadavky na veřejné zdroje)
Možné zdroje financování	1. KHK, zřizovatel 2. KHK, zřizovatel, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí)

OPATŘENÍ 1.3: NOVÉ FORMY PÉČE

Rozvoj nových služeb péče	
Popis a zdůvodnění	Do konce roku 2030 bude potřeba rozšířit nabídku sociálních služeb v území o minimálně jednu další novou službu péče. Jde zejména o jednu z následujících: - denní stacionář (ambulantní forma), - odlehčovací služba (forma ambulantní, terénní nebo pobytová), - podpora samostatného bydlení (terénní forma). Cílem opatření je reagovat na stárnutí populace a zvyšující se nároky na péči. Dalším cílem je také reagovat na potřeby zajištění odpovídající péče o osoby s mentálním či kombinovaným postižením, které nemají péči zajištěnou či osob ve školských zařízeních (např. Speciální školy – Diakonie ČCE ve Vrchlabí), které budou ukončovat školní docházku.
Klíčové aktivity	Zmapování zájmu a poptávky po nových formách péče. Vyhodnocení proveditelnosti a návrhy způsobu zavedení nové služby v území, včetně možného poskytovatele. U ambulantní formy služby: vyhodnocení schopnosti a ochoty obyvatel v území k využívání ambulantní služby – ochota k dovážení seniorů/OZP do služby, vyhodnotit cílové skupiny a možnosti poskytování ambulantní formy více cílovým skupinám (senioři, lidé s demencí, OZP apod.). Zjišťování dobré praxe z jiných území, stáže v zařízeních. Ověřit potřebnost pobytové formy péče (režim 24 hodin/7 dní v týdnu). Viz také 8.2. Investice do infrastruktury služeb
Cílová skupina	senioři, osoby se zdravotním postižením, pečující osoby
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o., OSZ MÚ Vrchlabí, město Vrchlabí, pracovní skupina, Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí, Pferda, z.ú.
Termín	2030
Předpokládané finanční náklady	- pro zřízení nové služby bude potřeba vhodný objekt (výstavba, rekonstrukce) - provozní náklady nelze specifikovat – záleží na formě poskytování služby, cílových skupinách apod.
Možné zdroje financování	- KHK, zřizovatel, investiční dotace - KHK, zřizovatel, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí)

OPATŘENÍ 1.4: PODPORA OZP

Rozvoj podpory a aktivního uplatnění OZP

Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je v území ORP Vrchlabí vytvořit podmínky pro osamostatnění v oblasti bydlení a rozvoj pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením. Opatření by mělo mít zejména přínos v oblasti: • zvýšení počtu pracovních příležitostí pro OZP v území, • posílení ekonomické a sociální stability osob se zdravotním postižením, prevence sociálního vyloučení a dlouhodobé závislosti na dávkovém systému, • rozvoj podmínek a podpory OZP v osamostatnění se v oblasti bydlení, • rozvoj spolupráce mezi veřejným, neziskovým a podnikatelským sektorem, • posílení principu aktivního začleňování v komunitě. V ORP Vrchlabí dlouhodobě převažuje nabídka služeb zaměřených na péči o osoby se zdravotním postižením, zatímco oblast pracovního uplatnění a aktivní integrace na trh práce zůstává nedostatečně rozvinutá. Data o příjemcích příspěvku na péči přitom potvrzují i významné zastoupení osob se zdravotním omezením v produktivním věku. V území chybí dostatečný počet pracovních míst pro OZP, zejména na chráněném trhu práce. Stávající kapacity jsou omezené a některé možnosti postupně ubývají. Přitom právě pracovní uplatnění je klíčovým faktorem sociálního začleňování, ekonomické stability a prevence sociálního vyloučení. Zároveň je žádoucí hledat nové formy podpory ze strany nadačních fondů, podnikatelského sektoru či dalších partnerů (např. NFŠA), které by umožnily vznik pilotních pracovních projektů.
Klíčové aktivity	Mapování potřeb a možností OZP v oblasti osamostatnění v bydlení (zkušenosti z Transitního programu Pferda, z.ú.). Mapování potřeb a možností zaměstnávání OZP (zmapování zájmů ze strany OZP, zkušenosti a dobré praxe z jiných území, potenciálu místních organizací či identifikace vhodných pracovních činností a segmentů trhu atd.). Rozvoj služby Sociální rehabilitace Spirála, Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí (rozšíření možností pracovního poradenství, podpora přechodu klientů ze sociální rehabilitace na chráněný nebo otevřený trh práce, hledání nových modelů spolupráce – tréninková pracovní místa, sdílené pracovní pozice). Podpora vzniku pracovních míst pro OZP (podpora vzniku chráněných pracovních míst, využití veřejně prospěšných činností: údržba veřejných prostranství, úklidové projekty, jednoduché servisní činnosti, dále zapojení měst/obcí a jejich organizací jako příklady dobré praxe). Hledání nových zdrojů financování a partnerství (spolupráce s nadačními fondy a podnikatelským sektorem, využívání dotačních titulů na podporu zaměstnávání OZP, rozvoj lokálních sociálních podniků). Podpora udržitelnosti pracovních míst (provázání pracovního uplatnění s návaznými službami – sociální rehabilitace apod.).
Cílová skupina	osoby se zdravotním postižením a zdravotním omezením, pečující osoby
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	realizátoři: Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí, OSZ MÚ Vrchlabí, Úřad práce, pracovní skupina, Pferda z.ú. (zkušenosti z Transitního programu) garant: ředitel Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí
Termín	průběžně
Předpokládané finanční náklady	1. rozvoj Sociální rehabilitace Spirála v rámci stávajících úvazků 2. další aktivity nyní nelze vyčíslit
Možné zdroje financování	1. KHK, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí) 2. zaměstnavatelé, nadace

OPATŘENÍ 1.5: PODPORA PEČUJÍCÍCH

Podpora a vyhledávání pečujících osob	
Popis a zdůvodnění	Vzhledem ke stárnutí obyvatelstva i dalším faktorům je nezbytné, aby na péči o své blízké v co nejvyšší míře participovali i tzv. neformálně pečující – tedy rodinní příslušníci, blízcí. Jejich pomoc je potřeba podporovat a vytvářet nástroje, které ji umožní. Cílem je do roku 2030 zavést a systematicky podporovat síť nástrojů pro pečující osoby, včetně dostupného poradenství, psychologické pomoci a aktivního vyhledávání ohrožených pečujících (stárnoucí rodiče, lidí poskytující dlouhodobou péči svým příbuzným apod.).
Klíčové aktivity	Ověření potřebnosti pracovníka pro pečující v rámci služby Osobní asistence jako možnosti přímé podpory pečujících v jejich domácnostech. Rozvoj a posílení dalších forem podpory pro pečující mimo domácnost: - podpora skupinových aktivit (pod vedením profesionálního terapeuta) - podpora a realizace workshopů a vzdělávání pro pečující - nabídky individuální terapie/psychologického poradenství. Depistáž, zmapování situace „nezachycených“ pečujících a nabídka podpory (často dlouhodobě pečující bez navázání na profesionální služby a bez alternativy k péči, kterou poskytují, s vysokým rizikem vyčerpání a velmi obtížného řešení v situacích, kdy nadále péči již poskytovat nemohou). Spolupráce se zdravotními službami – koordinace péče doma ještě před propuštěním ze zdravotního zařízení apod.
Cílová skupina	pečující osoby
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	- Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí ČCE, pracovník pro pečující – osobní asistence (přímá podpora pečujících v domácnostech) - OSZ MÚ Vrchlabí (koordinace aktivit pro pečující, které jsou realizovány mimo domácnost)
Termín	6/2028 ukončení projektu OPZ+ Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí ČCE, v případě potvrzení potřebnosti zařazení úvazku do běžného režimu financování v rámci sociální služby 2026–2027 aktivity v rámci RRP IV, v dalších letech případně v navazujícím projektu
Předpokládané finanční náklady	800 000 Kč/rok v rámci projektu OPZ+ 250 000 Kč v rámci RRP IV
Možné zdroje financování	- již hrazeno z Projektu OPZ+ (Osobní asistence, Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí), případně po 6/2028 financování v režimu sociální služby - již hrazeno z RRP IV, případně navazující projekt

PRIORITA 2: SLUŽBY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Podpora prevence a práce s dětmi a mládeží

„Analýza potřeb cílové skupiny dětí a dospívajících ve městě Vrchlabí se zaměřením na rizikové projevy chování“ (srpen 2023) a další analytické podklady z obcí ORP poukázaly na častý výskyt **rizikových jevů**, zejména užívání návykových látek, psychické potíže u dětí a dospívajících, zkušenost s problematickou, nestabilní a nejistou bytovou situací v rodinách a rizikové trávení volného času.

Současně byla identifikována omezená dostupnost některých podpůrných služeb pro mládež, což může vést k zásadním potížím s řešením náročné situace, neposkytnutí včasné podpory a následně i ke krizovým situacím a dlouhodobému sociálnímu vyloučení. Preventivní služby zaměřené na děti a mladé lidi jsou přitom považovány za efektivní nástroj, který dokáže předejít závažnějším problémům v dospělosti. Prevence u dětí a mládeže je také efektivnější a ekonomicky méně náročná než řešení následků rizikového chování v dospělosti.

Klíčové výzvy

- Udržení terénní práce s dětmi a mládeží ve Vrchlabí a Hostinném.
- Zajistit prostor a zázemí pro poskytování ambulantní formy služby.
- Rozvoj preventivních programů.
- Podpora volnočasových aktivit.
- Spolupráce škol, měst a obcí v regionu a poskytovatelů služeb.

Změny v agendě sociálně-právní ochrany dětí a mládeže

Zásadní změny přichází v oblasti opatrovnictví nezletilých dětí, kde v důsledku novely občanského zákoníku dochází k výrazné proměně posuzování a úpravy poměrů nezletilých dětí i způsobu práce s rodinou. Sociální práce se bude více zaměřovat na ochranu ohrožených dětí, rozvoj preventivních programů a podporu rodiny s cílem minimalizovat umístování dětí mimo jejich přirozené prostředí. Pokud bude odebrání dítěte z jeho rodiny nezbytné, prioritou by mělo být nalézt řešení v okruhu osob dítěti blízkých, tedy náhradní rodinná péče, nikoli institucionální umístění.

Rozvoj náhradní rodinné péče

Průběžné změny v systému péče o ohrožené děti vedou k postupnému útlumu institucionální péče a k vyšším nárokům na kvalitní náhradní rodinnou péči a práci s rodinami. V území zároveň narůstá agenda spojená s prací s ohroženými dětmi a mladými dospělými odcházejícími z náhradní rodinné péče.

Podpora rodin, prevence odebrání dítěte a rozvoj doprovodných služeb představují předpoklad stabilního vývoje dětí i snížení potřeby náročnějších forem péče.

Klíčové výzvy

- Podpory pěstounských rodin.
- Systematické práce s rodinami v krizi.
- Prevence umístování dětí mimo jejich přirozené prostředí.
- Podpory mladých dospělých odcházejících z náhradní rodinné péče.

OPATŘENÍ 2.1: ROZVOJ NÁSTROJŮ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Další rozvoj nástrojů a podpory v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a náhradní rodinné péče

Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je dále posilovat nástroje v oblasti sociálně-právní ochrany dětí (SPOD) a podpora náhradní rodinné péče (NRP) na území ORP Vrchlabí tak, aby byla zajištěna včasná ochrana ohrožených dětí, podpora náhradních rodin a minimalizace umisťování dětí do institucionální péče. Pracovníci orgánů SPOD musí reagovat na měnící se podmínky výkonu sociálně-právní ochrany: • Ukončení činnosti kojeneckých ústavů a dalších ústavních zařízení, které vede k postupnému nárůstu počtu dětí umisťovaných do náhradní rodinné péče. • Rostoucí počet mladých dospělých odcházejících z NRP, kteří potřebují podporu v oblasti osamostatnění (např. zaopatřovací příspěvky, doprovázení, bydlení). • Změny v opatrovnické agendě v důsledku novely občanského zákoníku. • Edukace v preventivních prvcích tak, aby se změnilo problematické nastavení v rodině (více preventivních aktivit, přednášky, účast na výchovných komisích). Tyto skutečnosti znamenají výrazný nárůst agendy, odborných nároků i potřeby koordinované spolupráce mezi dotčenými aktéry.
Klíčové aktivity	Rozvoj a podpora dostupných služeb pro náhradní rodiny (doprovázení, poradenství, terapie, vzdělávání, respitní služby). Posilování včasné identifikace dětí uvedených v § 6 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, tedy dětí ohrožených nepříznivým vývojem, zanedbáváním či nevhodnými podmínkami v rodině. Podpora preventivních programů zaměřených na rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením. Rozvoj nástrojů pro práci s mladými dospělými odcházejícími z náhradní rodinné péče. Metodická podpora pracovníků orgánů SPOD v oblasti nových legislativních požadavků. Zvyšování informovanosti veřejnosti o možnostech náhradní rodinné péče. Další podpora spolupráce mezi orgány SPOD, školami, zdravotnickými zařízeními a organizacemi z oblasti sociálních služeb. Prohlubování spolupráce orgánu SPOD se sociálně – aktivizačními službami pro rodiny s dětmi v regionu.
Cílová skupina	děti ohrožené nepříznivou sociální situací (§ 6 ZSPOD⁶), náhradní rodiče a pěstounské rodiny, děti a mladí dospělí v náhradní rodinné péči, rodiny v krizi ohrožené odebráním dítěte
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí – oddělení sociálně-právní ochrany dětí
Termín	průběžně (případně v návaznosti na legislativní změny)
Předpokládané finanční náklady	bez zásadního navýšení finančních prostředků
Možné zdroje financování	již hrazeno ze státního rozpočtu (transfer na výkon sociálně-právní ochrany dětí)

⁶ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

OPATŘENÍ 2.2: NÍZKOPRAHOVÉ SLUŽBY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v ambulantní formě v Hostinném a ve Vrchlabí	
Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je podpora vzniku a provozu ambulantní formy Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (NZDM) ve městech Hostinné a Vrchlabí. Pro území ORP Vrchlabí zajišťuje službu NZDM organizace PROSTOR PRO, o.p.s., a to v současné době výhradně v terénní formě. Praxe posledních let ukazuje, že potřeba podpory dětí a mládeže v území je dlouhodobě vysoká a stále narůstá. Terénní forma služby sice umožňuje kontakt s cílovou skupinou v jejím přirozeném prostředí, avšak naráží na své kapacitní i metodické limity. Mnohé situace a potřeby klientů – doučování, individuální poradenství, práce s rodinou, skupinové aktivity či bezpečný prostor pro trávení volného času – vyžadují stabilní zázemí, které terénní práce sama o sobě nemůže plnohodnotně nahradit. Rozšíření služby o ambulantní formu je proto nezbytné z následujících důvodů: • zvýší se dostupnost a efektivita podpory dětí a mládeže na území měst Hostinné a Vrchlabí, zvýší se počet dětí a mladých lidí, kteří budou moci využít službu, • zázemí poskytne prostor pro systematickou a dlouhodobější práci s klienty, možnost nabídnout bezpečný a stabilní prostor pro preventivní aktivity, možnost realizovat skupinové programy a strukturované volnočasové činnosti, • včasné zachycení rizikových jevů, • posílení spolupráce aktérů v oblasti práce s mládeží. Stávající terénní forma služby se již jeví jako nedostatečná pro plnohodnotné pokrytí potřeb cílové skupiny. Kombinace terénní a ambulantní formy by umožnila pružně reagovat na různé typy problémů a poskytnout komplexnější podporu.
Klíčové aktivity	Vyjednávání o vhodných prostorách: • ve městě Hostinné, • a ve městě Vrchlabí (možnost spojit s potřebnými prostory pro adiktologické poradenství – rozšíření služeb Kontaktního centra RIAPS Trutnov). Případné rozšíření registrace o novou formu poskytování a navýšení úvazků – předpokládá se rozšíření o + 2,0 úvazky pro celé ORP. Další rozvoj spolupráce se školami, sociálními službami a dalšími subjekty. Informování cílové skupiny o nových možnostech podpory.
Cílová skupina	děti a mládež ve věku zpravidla 6–26 let, mladí lidé ohrožení rizikovým chováním, děti z rodin se sociálními a vzdělávacími obtížemi, mládež trávící volný čas rizikovým způsobem
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	město Vrchlabí, město Hostinné, organizace PROSTOR PRO, o.p.s
Termín	2027–2028
Předpokládané finanční náklady	vyrovnávací platby: 1.830 000,- Kč/2 úvazky/rok (nejde o celkové náklady, pouze požadavky na veřejné zdroje)
Možné zdroje financování	KHK, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí)

OPATŘENÍ 2.3: MLADÍ DOSPĚLÍ

Práce s mladými dospělými ve věku 18-26 let, kteří odcházejí z náhradní rodinné péče nebo ústavní výchovy

Popis a zdůvodnění	Důvody pro kvalitní a intenzivní práci s mladými dospělými, kteří odchází z NRP nebo z ústavní výchovy: - Nárůst počtu dětí a mladých dospělých v NRP a ústavní výchově. - Zvyšující se počet mladých dospělých odcházejících z těchto forem péče. - Zvýšená potřeba podpory při přechodu do samostatného života. - Nutnost systematické a koordinované práce s touto cílovou skupinou. - Prevence sociálního vyloučení a rizikového chování. - Podpora úspěšného začlenění mladých dospělých do společnosti. - Reakce na přechodové výzvy (osamostatnění, identita, vzdělání, zaměstnání).
Klíčové aktivity	Činnosti sociálního pracovníka na OSZ MÚ Vrchlabí: - tvorba, revize a vyhodnocování individuálních plánů, - spolupráce se školami, úřady, - spolupráce s dětskými domovy a ústavními zařízeními, - spolupráce s orgány SPOD (orgány SPOD zprostředkují navázání spolupráce mladého dospělého se sociálním pracovníkem), - podpora v oblasti práce, studia a bydlení, - pomoc s udržení bydlení a začleněním do běžného života dospělých, - individuální poradenství a mentoring, - poskytnutí zaopatřovacího příspěvku – finanční podpora pro samostatný život a pokrytí základních životních potřeb. Podpora je poskytována formou jednorázových nebo opakovaných (měsíčních) příspěvků na podporu osamostatnění.
Cílová skupina	Mladí dospělí ve věku 18–26 let odcházející z náhradní rodinné péče nebo ústavní výchovy, kteří splňují zákonné podmínky nároku na zaopatřovací příspěvek a mají status nezaopatřeného dítěte (např. studium, evidence na ÚP).
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	v návaznosti na změny v oblasti náhradní rodinné péče
Předpokládané finanční náklady	bez zásadního navýšení finančních prostředků
Možné zdroje financování	již hrazeno ze státního rozpočtu (dotace MPSV na výkon sociální práce)

PRIORITA 3: BYDLENÍ

Naplněná potřeba bydlení je klíčový předpoklad sociální stability obyvatel a udržitelného rozvoje měst a obcí ve správním obvodu. Pro řešení otázek spojených s bydlením bude využita a podpořena řada nástrojů, a to jak z oblasti registrovaných sociálních služeb, tak nové nástroje plynoucí například ze zákona o podpoře bydlení.

Implementace zákona o podpoře bydlení představuje aktuálně systémový rámec, který umožňuje městu Vrchlabí – ale i dalším obcím ve správním obvodě – aktivně předcházet dlouhodobému prohlubování bytové nouze občanů a efektivně reagovat na situace osob, které jsou akutně ohroženi ztrátou bydlení.

Zákon o podpoře bydlení cílí mimo jiné na zvláště zranitelné osoby⁷, které jsou znevýhodněny sociálně, ekonomicky či zdravotně. Zákonná opatření se zaměřují na lidi s nízkými příjmy, kteří nemají adekvátní bydlení nebo jim hrozí ztráta bydlení.

Město Vrchlabí zaznamenává výskyt osob v bytové nouzi a ohrožených sociálním vyloučením nejen na území obce, ale také v celém ORP Vrchlabí. Reaguje proto systematicky na bytovou nouzi primárně prostřednictvím hlavních pilířů zákona, kterými jsou: kontaktní místo pro bydlení (na kterém je poskytováno poradenství v bydlení), asistence v bydlení či tzv. bytová podpůrná opatření.

V rámci „Závěrečné zprávy z RIA“⁸ byla vyhodnocena **potřebnost podpory a poradenství v bydlení** v území ORP Vrchlabí. Dle této Zprávy a také v souvislosti s dlouhodobě sledovanou **vyšší mírou sociálního vyloučení v území**, byl stanoven **minimální rozsah úvazku pracovníka Kontaktního místa pro bydlení 1,0 úvazek⁹**. Tento pracovník kromě poradenství cílové skupině **KMB zajišťuje i koordinaci tématu bydlení v rámci úřadu obce i celého území ORP**.

Zákonná opatření mohou pomoci lidem, kteří nemají prostředky získat bydlení na komerčním trhu:

- samoživitelé – osoby samostatně pečující o děti,
- osamělí senioři v bytech s drahým nájmem,
- zranitelní mladí dospělí bez podpory rodiny,
- lidé se zdravotním omezením,
- rodiče s dětmi v azylových zařízeních.

Situace ohledně bydlení v území má několik specifík. Lze poukázat především na snižující se kapacity komerčních ubytoven v rámci celého území ORP Vrchlabí a s tím spojenou nedostupnost krátkodobého ubytování. Rozrůstá se tak skupina lidí, kteří žijí ve vysokém riziku propadu „na ulici“. Tito lidé často nemají kompetence a potřebné znalosti, jak se v systému vyznat a jak na odpovídající ubytování dosáhnout. Dále je patrná kumulace sociálně vyloučených osob přímo ve městech Vrchlabí a Hostinné.

Dostupnost bydlení ovlivňuje (mimo jiné) rostoucí cena nájemného na komerčním trhu s bydlením v kontextu stále se rozvíjejícího turistického ruchu v území a v posledních letech také např. nárůst apartmánového či jiného typu krátkodobého ubytování.

Jednotlivé obce mají či mohou mít své strategie, které detailně řeší bytovou politiku na jejich území¹⁰.

⁷ Skupiny zvláště zranitelných osob podle přílohy č. 4 zákona č. 175/2025 Sb. o podpoře bydlení

⁸ Hodnocení očekávání dopadů právních předpisů, [odkaz na Zprávu](#)

⁹ Úvazek je ve své plné výši 1,0 od 1. 1. 2026 obsazen.

¹⁰ Pro město Vrchlabí je aktuálně platná Bytová politika 2022-2026: <https://www.muvrchlabi.cz/urad/majetkovy-odbor/dokumenty-1/bytova-politika-mesta-vrchlabi-1020.html?kshow=32>

OPATŘENÍ 3.1: KMB

Vznik a fungování Kontaktního místa pro bydlení	
Popis a zdůvodnění	V rámci implementace zákona o podpoře bydlení vznikne v území ORP Vrchlabí Kontaktní místo pro bydlení (dále jen KMB), které obsluhuje několik klíčových agend: • Především je KMB základním nástrojem prevence, jelikož poskytuje poradenství pro získání a udržení bydlení. • Dále posuzuje bytovou nouzi osob, kterou následně eviduje. • Provádí kontrolu bytů, které lze dle zákona vložit do systému podpory bydlení v rámci podpůrných opatření. • KMB koordinuje a kontroluje poskytování podpůrných opatření. • V neposlední řadě vypracovává Zprávu o bydlení. Město Vrchlabí se zapojilo do implementace zákona otevřením KMB a postupně se zapojí do dalších agend v rámci podpůrných opatření. Cílem vzniku KMB je zajištění koordinace poskytování podpory v oblasti bydlení v celém ORP Vrchlabí. Podrobnější informace obsahuje Příloha č. 1 - Cíle KMB Vrchlabí.
Klíčové aktivity	Přípravné kroky a zajištění podmínek na otevření a fungování KMB. Realizace metodických setkání ke KMB (spolupráce s externími odborníky). Rozšíření fungování pracovní skupiny pro bydlení. Realizace koordinačních setkání s jednotlivými aktéry v ORP Vrchlabí a nastavení spolupráce s obcemi v území ORP. Nastavení spolupráce se soukromým sektorem. Propagace KMB a tématu bydlení v regionu. Vypracování Zprávy o bydlení (1x za 3 roky).
Cílová skupina	obyvatelé regionu v bytové nouzi či bytovou nouzí ohrožení, obce v rámci území ORP Vrchlabí, poskytovatelé podpůrných opatření dle zákona o podpoře bydlení
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, Majetkový odbor MÚ Vrchlabí, město Vrchlabí
Termín	2026: vznik a otevření KMB 2027–2030: realizace a rozvoj KMB
Předpokládané finanční náklady	náklady na činnosti KMB: provozní náklady, mzdové náklady na 1,0 pracovní úvazek
Možné zdroje financování	2026: rozpočet města Vrchlabí 2027–2030: státní rozpočet (příspěvek na výkon přenesené působnosti)

OPATŘENÍ 3.2: ASISTENCE

Asistence v bydlení	
Popis a zdůvodnění	V rámci implementace zákona o podpoře bydlení jsou zaváděna další podpůrná opatření. Zásadním nástrojem tohoto zákona je asistence v bydlení, která poskytuje cílenou podporu domácnostem při udržení nebo stabilizaci bydlení. Jedná se o preventivní opatření, které snižuje riziko zadlužení, sociálních konfliktů a propadu do krizových forem bydlení. Město Vrchlabí bude v následujícím období jedním z poskytovatelů této asistence (v rámci režimu zákona o podpoře bydlení). V regionu mohou působit i další poskytovatelé této podpory. KMB bude iniciovat jednání s potenciálními poskytovateli asistence či dalších podpůrných opatření vyplývajících ze zákona. Následně převezme koordinální roli podpůrných opatření. Cílem je eliminace případů ztráty bydlení, podpora stability domácností ohrožených ztrátou bydlení.
Klíčové aktivity	Výběr osob a domácností. Kritéria pro výběr vhodných osob nebo domácností. Zajištění asistenta (úvazek pracovníka) – bude zajištěno stávajícími pracovníky OSZ. Byty vložené do systému podpory bydlení (v rámci podpůrných bytových opatření). Nastavení a poskytnutí asistence, tj. poskytnutí individuální, terénní a dlouhodobější podpory, jejímž cílem je: • udržení stávajícího bydlení, nebo • úspěšné zabydlení v novém bytě, • prevence opakované ztráty bydlení.
Cílová skupina	obyvatelé regionu v bytové nouzi či bytovou nouzí ohrožení, obce v rámci území ORP Vrchlabí
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, město Vrchlabí, další poskytovatelé asistence v bydlení
Termín	2026: zapojení města Vrchlabí jako poskytovatele asistence v bydlení 2027–2030: zapojení dalších subjektů do asistence v bydlení
Předpokládané finanční náklady	mzdové náklady na pracovníka asistence v bydlení – město Vrchlabí (stávající pracovník, do 12/2027 již zajištěno z projektu RRP IV., dále ze státního rozpočtu) další poskytovatelé dle svých nákladů a pracovních úvazků, které nelze nyní vyčíslit
Možné zdroje financování	2026–2027: projekt RRP IV. 2028–2030: státní rozpočet (příspěvky dle zákona o podpoře v bydlení)

OPATŘENÍ 3.3: SPOLUPRÁCE SUBJEKTŮ

Spolupráce s obcemi a poskytovateli podpůrných opatření na základě zákona

Popis a zdůvodnění	Zákon o podpoře bydlení vychází z předpokladu, že řešení bytové nouze nelze zajistit pouze prostřednictvím obecního bytového fondu města Vrchlabí nebo bytového fondu obcí ve správním obvodu. Předpokládá se i aktivní zapojení soukromých vlastníků bytů (dobrovolná spolupráce).
Klíčové aktivity	Jednání o spolupráci se zástupci obcí ve správním obvodu: • nastavení systému vzájemného informování, • přehled o stavu bytového fondu obcí v rámci SO, • přehled o pravidlech pronajímání bytů, • motivace k zapojení do řešení bytové nouze v území obcí. Jednání s potenciálními poskytovateli bytových podpůrných opatření o možnostech podpůrných opatření vyplývajících ze zákona.
Cílová skupina	obce v rámci území ORP Vrchlabí, potenciální soukromí poskytovatelé podpůrných opatření
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, město Vrchlabí
Termín	2026: oslovování potenciálních poskytovatelů bytových podpůrných opatření pro spolupráci, nabídka spolupráce 2027–2030: realizace dalších aktivit
Předpokládané finanční náklady	1. náklady na činnosti KMB – vyčísleny v opatření 3.1 2. příspěvky na poskytování podpůrných opatření
Možné zdroje financování	státní rozpočet (příspěvky dle zákona o podpoře v bydlení)

OPATŘENÍ 3.4: PREVENCE ZTRÁTY BYDLENÍ A SOCIÁLNÍ BYDLENÍ MIMO ZÁKON O PODPOŘE BYDLENÍ ¹¹

Preventivní aktivity a sociální bydlení mimo zákon o podpoře bydlení, včetně krizového ubytování

Popis a zdůvodnění	Zákon o podpoře bydlení přináší systémovou změnu v řešení bytové nouze. Nicméně je žádoucí činit i řadu preventivních aktivit, které zákon přímo neukládá, ale výrazně pomáhají předcházet ztrátě bydlení. Zároveň je potřeba poskytovat sociální práci v existujících sociálních bytech, které však nemohou být zařazeny do režimu zákona o podpoře bydlení (zejména z důvodu desegregačních kritérií). Cílem opatření je posílení lokálních nástrojů prevence ztráty bydlení, zejména včasná podpora ohrožených osob, eliminace nárůstu bytové nouze a ztráty bydlení, eliminace případů bezdomovectví, eliminace propadu rodin s dětmi do krizových situací spojených s bydlením apod. Na uvedených aktivitách se podílí zejména OSZ ve spolupráci s Odborem majetku MÚ Vrchlabí.
---------------------------	---

¹¹ Problematiky bydlení se dotýkají i další kapitoly, které jsou řešeny nástroji sociálních služeb

	Zejména první tři aktivity uvedené níže mohou obdobně vykonávat i další subjekty – obce, sociální pracovníci obcí s pověřeným obecním úřadem, sociální služby. Opatření tak směřuje i ke sdílení dobré praxe a možnosti využívání těchto nástrojů i dalšími aktéry.
Klíčové aktivity	Včasná detekce dluhů na nájemném a včasná sociální práce s dlužníky nájemného (uzavírání splátkových kalendářů apod.). Využívání institutu zvláštního příjemce dávek jako nástroje pro předcházení ztráty bydlení. Spolupráce s ÚP a využití přímé platby/úhrady ze superdávky. Činnost koordinátora sociálního bydlení pro město Vrchlabí (zajištění sociální práce a podmínek dotace u sociálních bytů vybudovaných z dotace MMR ČR – byty v objektu Č. Bratří 595: prověřování majetkových poměrů, výběr vhodných zájemců o sociální byty, spolupráce s dalšími aktéry podpory). Provoz krizových lůžek pro klienty OSZ (objekt Lánovská 602, gesce OSZ) – krizové ubytování max. na dobu 3 měsíců, přestavba na samostatný pokoj s vlastním příslušenstvím, 3 lůžka. Do sociálního bydlení lze zahrnout i 4 tzv. startovací byty v objektu Pražská 1343, které jsou v gesci příspěvkové organizace Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o. a krátkodobé ubytování v objektu Lánovská 602, viz opatření 4.2.
Cílová skupina	občané města a regionu ohrožení ztrátou ubytování
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, Majetkový odbor MÚ Vrchlabí, město Vrchlabí, Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o. případně další (viz Popis a zdůvodnění)
Termín	2026: přestavba krizových lůžek ostatní průběžně
Předpokládané finanční náklady	1. mzdové náklady koordinátora sociálního bydlení pro Město Vrchlabí (0,5 úvazek stávajícího pracovníka): 350 000,- Kč (již zajištěno z RRP IV.) 2. provozní náklady krizových lůžek 3. rekonstrukce krizových lůžek: 100 000,- Kč
Možné zdroje financování	1. projekt RRP IV. 2. rozpočet města Vrchlabí 3. rozpočet města Vrchlabí

OPATŘENÍ 3.5: UBYTOVNY

Problematika ubytoven pro osoby v bytové nouzi v ORP Vrchlabí	
Popis a zdůvodnění	V celém území ORP Vrchlabí není městem či obcí provozovaná ubytovna pro lidi v bytové nouzi. Ve správním obvodu je k dispozici 5 soukromých ubytoven (Lánov, 3x ve Vrchlabí, Hostinné), jejichž fungování a udržitelnost je věcí provozovatele. Tyto ubytovny mají schválený provozní řád, tedy ubytování v nich lze hradit i ze sociálních dávek k tomu určených. Uvedené ubytovny navíc nechťejí přijímat klienty ve špatném zdravotním stavu či částečně závislé na pomoci druhé osoby. Aktuálně ve městě Vrchlabí funguje jedna privátní ubytovna (Sportclub Vrchlabí), která je ochotná přijímat klientelu osob, které jsou v nouzi, včetně osob ve špatném zdravotním stavu a osob, které jsou již v nějaké podobě závislé na fyzické pomoci jiné osoby. Tato ubytovna má však omezenou kapacitu, a ne všechny potřebné osoby mají možnost se zde ubytovat. Pokud by komerční provozovatelé ubytoven činnost ukončili, tak zhruba 50 lidí (včetně osob závislých na fyzické dopomoci či péči druhé osoby, tedy osob ve špatném zdravotním stavu) bude bez střechy nad hlavou.
Klíčové aktivity	Udržení fungování ubytovny Sportclub Vrchlabí. Jednání o převodu ubytovny Sportclub Vrchlabí pod majetek a správu města Vrchlabí, v návaznosti na možnost převzetí celé budovy. Zajištění provozu ubytovny prostřednictvím soukromého subjektu.
Cílová skupina	občané a osoby v regionu na ubytovnách
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	obce, soukromí provozovatelé ubytoven
Termín	průběžně a v návaznosti na převzetí objektu uvedeného výše
Předpokládané finanční náklady	nyní nelze specifikovat
Možné zdroje financování	rozpočet města Vrchlabí, případně vhodné dotace

PRIORITA 4: SLUŽBY PRO OHROŽENÉ SKUPINY OBČANŮ

Území ORP Vrchlabí je specifické vysokou mírou sezónní zaměstnanosti (sezónní pracovní migrace) a **velkým pohybem osob přicházejících za prací**, zejména v oblasti cestovního ruchu a služeb spojených s horskými středisky. Mnoho z těchto pracovních příležitostí je spojeno s **dočasným ubytováním**.

Část osob, které do území přicházejí, však již má sociální problémy – mají zkušenost s nestabilním bydlením, dluhy, závislostmi či dalšími problémy. Při ztrátě zaměstnání často současně přicházejí i o bydlení, v území však zůstávají.

Analytická data současně ukazují na výskyt osob v nejistém bydlení a potřebu systémového řešení této situace.

Zajištění krizové pomoci, návazných služeb a postupná stabilizace je proto nezbytná nejen z hlediska sociální podpory jednotlivců, ale i **prevence sociálních problémů ve veřejném prostoru**.

Klíčové výzvy

- Stabilizace osob bez domova.
- Návaznost krizové a nízkoprahové pomoci na dlouhodobější a udržitelné formy řešení.
- Prevence opakovaného propadu do bezdomovectví.
- Koordinace a spolupráce všech služeb a aktérů při pomoci lidem se specifickými potřebami.

Potřeby osob prchajících před válkou na Ukrajině

V tuto chvíli nelze zcela odhadovat další rozsah potřeb a pomoci pro lidi, kteří prchají před válkou na Ukrajině a je jim udělena tzv. dočasná ochrana. V území ORP Vrchlabí je počet těchto osob podstatně nižší než v prvních letech válečného konfliktu, kdy se jednalo o cca 1000 uprchlíků. V současné chvíli je jejich počet cca 250 a je potřeba nadále s nimi řešit řadu sociálních témat.

S tímto zásadně pomáhá odborná pracovnice Integračního centra pro uprchlíky z Hradce Králové, která však působí přímo v území ORP Vrchlabí. Tato pracovnice je v úzkém kontaktu s pracovníky OSZ MÚ Vrchlabí (účastní se např. jednání s uprchlíky, kteří jsou v péči orgánu sociálně-právní ochrany dětí apod.) a dalšími aktéry. Její činnost financuje Integrační centrum pro uprchlíky Hradec Králové, takže města, ani obce se na těchto nákladech nemusejí podílet.

OPATŘENÍ 4.1: ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY

Rozvoj a podpora dostupnosti adiktologických služeb

Popis a zdůvodnění	Pracovníci sociálních služeb a OSZ MÚ Vrchlabí zaznamenávají narůstající počet závislostí různého typu. V území je snadná dostupnost návykových látek a velké množství lidí, kteří do území přicházejí za prací na horách, s již existujícími problémy a závislostmi. Často pak rychle přichází o práci, která je spojená s bydlením. V území ale zůstávají. Území je dále specifické geografickou vzdáleností do větších měst – Trutnov, Dvůr Králové nad Labem, kde je adiktologická péče běžně dostupná. Zvyšuje se tak počet lidí, kteří při léčbě závislosti potřebují odbornou adiktologickou péči. Služby ve Vrchlabí nejsou k dispozici v dostatečném rozsahu. Je nutné dojíždět do Trutnova (Kontaktní centrum, RIAPS Trutnov). Pro značnou část klientely je dojíždění problematické (finanční dostupnost, časová stránka, počáteční nízká motivace ke spolupráci) a stává se tak limitem pro řešení a změnu nepříznivé situace.
Klíčové aktivity	Rozšíření provozní doby stávající sociální služby Kontaktní centrum (RIAPS Trutnov) pro poradenství pro závislé či jejich blízké (ambulantní forma služby). Vyhledání vhodných prostor ve městě Vrchlabí. Projednání možnosti rozšíření doby poskytování terénní formy služby pro město Hostinné, i ambulantní formy do města Hostinné.
Cílová skupina	obyvatelé regionu, vč. nezletilých dětí ohrožení různými druhy závislostí
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	Kontaktní centrum (RIAPS Trutnov), město Vrchlabí, město Hostinné
Termín	2027
Předpokládané finanční náklady	navýšení provozních nákladů (nájem), předpoklad 50 000 Kč/rok
Možné zdroje financování	KHK, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí)

OPATŘENÍ 4.2: POMOC PRO LIDI BEZ DOMOVA

Existence nabídky pomoci pro lidi bez domova

Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je zajistit stabilní, dostupnou a funkční síť služeb pro osoby bez domova na území města Vrchlabí a ORP Vrchlabí, která bude schopna reagovat i na specifické potřeby území (zejména na zvýšený pohyb osob přicházejících za sezonními pracemi a s nimi spojeným bydlením, přičemž se často jedná o lidi se sociální zátěží v podobě dluhů, exekucí, závislostním chováním apod.) a podpořit jejich návrat k běžnému způsobu života.
Klíčové aktivity	Provoz a vyhodnocování sociální služby noclehárna Za účelem řešení akutní bytové nouze byla ve Vrchlabí zřízena noclehárna. V dalším období je nutné: průběžně monitorovat její využívání a adekvátní kapacitu,

	• vyhodnocovat, zda nastavený provoz vyhovuje potřebám (lze zvažovat např. rozšíření provozní doby na měsíce říjen – květen či celoroční provoz), • průběžně upravovat pravidla a podmínky poskytování služby podle reálné situace v území, • v zimních měsících v případě akutní potřeby je možné doplnit standardní provoz noclehárny o krizové formy podpory – například formou tzv. „teplých židlí“ – možnost nouzového přenocování nad rámec kapacity lůžek v noclehárně, • dále dojde k rozšíření prostor noclehárny – zejména z důvodu potřeby odděleného poskytování služby mužům a ženám, bude vybudováno bezbariérové WC a koupelna pro klienty, kteří by případně potřebovali pomoc druhé osoby při osobní hygieně, noclehárna bude mít bezbariérový přístup, budou zlepšeny technické prostory, které provoz služby vyžaduje (sklady, technické místnosti pro prádlo apod.). Další možnosti podpory: • „ohřívárna“- město Trutnov pilotně vyzkoušelo tzv. ohřívárnu (mimo režim sociálních služeb) – ohřívárna byla v provozu během 5 nejchladnějších dní zimy. Představuje možnost další podpory osob na ulici v době výrazného rizika ohrožení života a zdraví, • nízkoprahové denní centrum pro osoby bez domova (režim sociální služby), jako stabilnější forma podpory a doplnění služby noclehárna, • tyto možnosti mohou fungovat pouze v určitých měsících. Dále jsou k dispozici stávající sociální služby: • Terénní program Aufori, o.p.s. (zejména oblast Hostinného a okolí), • Sociální rehabilitace Centra sociální pomoci Vrchlabí, p.o. (působnost celé území ORP), • město Vrchlabí nabízí 3 pokoje ke krátkodobému ubytování v objektu Lánovská 602 (zejména jako nadstavbu zřizované služby Sociální rehabilitace) - zde je však nezbytné nastavit procesy a pravidla pro vstup a průběh krátkodobého ubytování a spolupráci služby Sociální rehabilitace, OSZ a Odboru majetku města Vrchlabí. Spolupráce aktérů • Opatření dále zahrnuje i spolupráci uvedených subjektů s dalšími sociálními, zdravotními službami, včetně nemocnic, případně kraji, obcemi, z nichž lidé do území přicházejí. • Nezbytnost spolupráce – viz Opatření 4.3, Doporučení z krajské zprávy o Četnosti osob se specifickými potřebami.
Cílová skupina	osoby v regionu bez ubytování
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	město Vrchlabí, Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o., další obce v regionu, OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	rozšíření prostor noclehárny – 2026 ostatní průběžně
Předpokládané finanční náklady	rozšíření prostor noclehárny 300 000 Kč ohřívárna (provoz pouze v nejchladnějších dnech) 10 000 Kč nebo nízkoprahové denní centrum – nelze kalkulovat (záleží na rozsahu provozu a počtu úvazků)
Možné zdroje financování	mimo sociální služby: rozpočet města sociální služba: MPSV, KHK, Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí, příspěvek zřizovatele

OPATŘENÍ 4.3: LIDÉ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

Monitorování potřeb a podpora lidí se specifickými potřebami	
Popis a zdůvodnění	Ve městě Vrchlabí i v celém regionu narůstá počet lidí zdržujících se ve veřejném prostoru, kteří se (často již i v mladším věku) dostávají do situací významného ohrožení zdraví či života. Tito lidé potřebují pravidelnou, každodenní pomoc v péči o vlastní osobu, základní životní potřeby a často k tomu potřebují i pravidelnou zdravotní péči. Přesto tito lidé nejsou typickými klienty, kteří jsou přijímáni do zařízení typu domovů pro seniory nebo domovů se zvláštním režimem. Zdravotnická zařízení a zdravotní pojišťovny rovněž odmítají hospitalizace těchto lidí přesahující 90 dní, pokud není hospitalizace nezbytná. Dochází tak k situaci, kdy potřeby těchto lidí a zároveň zamezení nárůstu či tlumení těchto jevů, které mají dopady na širokou veřejnost, jsou velmi obtížně řešitelné.
Klíčové aktivity	Spolupráce s vybranými zařízeními sociálních služeb v KHK – přehled o volných kapacitách, podmínkách pro poskytnutí služby. Udržení nastaveného mechanismu včasněho informování sociálních pracovníků obce o plánovaném propouštění klientů, kteří nemají zajištěné potřebné zázemí nebo potřebují další sociální podporu. Projednat možnost vytvoření krátkodobého pobytu ve vybraných sociálních službách pro osoby, které potřebují dočasné zajištění ošetrovatelské péče – viz opatření 1.3. Možnosti využití zázemí pro osobní hygienu, hygienu prádla, úschova věcí apod. pro osoby, které propadávají síti sociálních služeb a nemají bydlení – viz opatření 4.2. Využívání nástroje Zvláštního příjemce dávky a jeho využívání v obcích. Implementace doporučení z Průzkumu četnosti osob se specifickými potřebami (2025, Královéhradecký kraj)¹², která cílí na nutnost spolupráce dotčených subjektů, case management, koordinaci a sdílení individuální plánování. Využívání spolupráce s asistenty sociální péče, nepříbuznými osobami, které mohou pomoci zajišťovat péči tam, kde nejsou dostupné sociální služby.
Cílová skupina	obyvatelé regionu se specifickými potřebami
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, poskytovatelé služeb, zdravotní služby, KHK
Termín	průběžně
Předpokládané finanční náklady	zvýšené náklady zahrnuté do jiných opatření další aktivity bez zásadního navýšení finančních prostředků
Možné zdroje financování	již hrazeno ze státního rozpočtu (dotace MPSV na výkon sociální práce), stávající zdroje poskytovatelů sociálních služeb a dalších aktérů

¹² https://www.khk.cz/system/files/2026-01/Pr%C5%AFzkum%20%C4%8Detnosti%20osob%20se%20specifick%C3%BDmi%20pot%C5%99ebami_0.pdf

PRIORITA 5: PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE PRO SOCIÁLNÍ SLUŽBY ZŘIZOVANÁ MĚSTEM VRCHLABÍ

Město Vrchlabí zajišťuje část sociálních služeb přímo jako poskytovatel těchto služeb. Zřizuje konkrétně 3 sociální služby – pečovatelskou službu, sociální rehabilitaci pro osoby v krizi či vedoucí rizikový způsob života a noclehárnu.

S rostoucí poptávkou, rostoucími požadavky na kvalitu, financování, koordinaci poskytovaných služeb, i potřebu efektivního využívání veřejných zdrojů, je nezbytné zajistit stabilní organizační strukturu, jasné kompetence a dlouhodobé řízení služeb. To umožní zřízení samostatné příspěvkové organizace.

OPATŘENÍ 5.1: ZŘÍZENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Zřízení příspěvkové organizace města Vrchlabí a převedení stávajících sociálních služeb	
Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je vytvořit specializovanou příspěvkovou organizaci města Vrchlabí, která bude zajišťovat poskytování sociálních služeb zřizovaných městem. S narůstajícími požadavky na rozsah a kvalitu sociálních služeb na území města Vrchlabí se ukazuje potřeba jejich systematického a odborného řízení. Stávající model, kdy jsou sociální služby provozovány přímo městem, je administrativně náročný, neudržitelný a méně flexibilní. Zřízení samostatné příspěvkové organizace umožní zejména: • vytvořit stabilní organizační, personální a finanční zázemí pro dlouhodobé fungování služeb, • profesionálnější a efektivnější řízení sociálních služeb, • lepší koordinaci jednotlivých aktivit a služeb, • koordinaci a rozvoj nových služeb podle potřeb. Opatření přímo souvisí s dalšími prioritami Komunitního plánu, zejména s rozvojem služeb pro osoby bez domova, seniory a další cílové skupiny.
Klíčové aktivity	Kroky k založení, zahájení činnosti a stabilizaci příspěvkové organizace města Vrchlabí pro oblast sociálních služeb: • vznik a založení příspěvkové organizace, • registrace příspěvkové organizace (zápisy do příslušných rejstříků, registrace organizace jako poskytovatele sociálních služeb atd.), • převedení stávajících sociálních služeb, • převod majetku a úprava smluvních vztahů, • personální záležitosti (převod zaměstnanců do nové organizace, nastavení pracovněprávních vztahů, vytvoření organizační struktury a pracovních pozic atd.), • nasmlouvání nových právních vztahů (s KHK, dodavateli atd.), • nastavení vnitřních postupů spojených s řízením p.o. (vnitřní předpisy organizace, finančního řízení a účetnictví atd.), • tvorba strategického plánu organizace – zejména s ohledem na roli služeb v území ORP Vrchlabí, nutnost efektivního řízení a využívání kapacit, schopnost reagovat na potřeby obyvatel a zadání zřizovatele.
Cílová skupina	senioři, OZP, osoby ohrožené sociálním vyloučením

Finanční a organizační zajištění:

Realizátoři	Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o., město Vrchlabí
Termín	2026: zřízení organizace, příprava na provoz 2027: poskytování sociálních služeb, stabilizace organizace 2028: rozvoj organizace
Předpokládané finanční náklady	vyrovnávací platba 12 127 226 Kč/rok (z důvodu zřízení příspěvkové organizace se od roku 2027 předpokládá navýšení příspěvku zřizovatele – města Vrchlabí a KHK) (vyrovnávací platba = nejde o celkové náklady, pouze požadavky na veřejné zdroje)
Možné zdroje financování	KHK, zřizovatel, obce ORP Vrchlabí (Fond sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí + adresný pilíř systému financování sociálních služeb v ORP Vrchlabí)

PRIORITA 6: SPOLUPRÁCE V ÚZEMÍ

S narůstajícím počtem seniorů a osob se zdravotním omezením roste význam **koordinace mezi zdravotními a sociálními službami**. Data o příjemcích příspěvku na péči potvrzují vysoký podíl osob vyžadujících dlouhodobou podporu. V souvislosti s posilováním provázání zdravotní a sociální péče lze očekávat nové nároky na koordinaci služeb, sdílení informací a kompetence pracovníků. Nedostatečná koordinace může vést k přetížení rodin, prodlužování hospitalizací nebo předčasné institucionalizaci.

Úzkou, kvalitní, dlouhodobou **spolupráci institucí a organizací z různých oblastí** vyžaduje také hledání efektivních řešení potřeb a sociálních problémů obyvatel ORP Vrchlabí. Lokální problémy a nepříznivé sociální situace jednotlivců a rodin nelze řešit izolovaně – jejich zvládnutí je možné pouze prostřednictvím koordinovaného, multidisciplinárního přístupu.

OPATŘENÍ 6.1: SPOLUPRÁCE ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Spolupráce subjektů z oblasti zdravotní péče a z oblasti sociálních služeb

Popis a zdůvodnění

Cílem opatření je vytvořit **funkční a dlouhodobě udržitelný systém spolupráce mezi poskytovateli zdravotních služeb a sociálních služeb** na území ORP Vrchlabí, který zajistí plynulou návaznost péče, efektivní využívání kapacit a lepší podporu osob se sníženou soběstačností a jejich pečujících.

Na území ORP Vrchlabí působí řada subjektů z oblasti zdravotnictví a sociálních služeb, jejichž činnost se přirozeně prolíná. V praxi však tyto oblasti někdy **obtížně hledají cesty vzájemné spolupráce**. Nedostatečná koordinace vede k:

- problémům při předávání klientů z nemocniční do domácí péče,
- nejasnostem v rozdělení kompetencí,
- extrémní zátěži pro rodiny pečující o své blízké.

Bez systematické spolupráce zejména sociálních služeb, Nemocnice Vrchlabí, terénních zdravotních sester, sociálních pracovníků obcí či ordinací lékařů, nelze zajistit optimální návaznost péče, zejména u seniorů, osob po hospitalizaci a osob s dlouhodobým onemocněním.

Nastavení spolupráce s nemocnicí Vrchlabí

Nezastupitelnou součástí opatření je cílené nastavení spolupráce s Nemocnicí Vrchlabí, která může obsahovat:

- vyjednání pravidel pro předávání pacientů do domácí a pobytové péče,
- nastavení informačních toků mezi nemocnicí a sociálními službami (konkrétní osoby),
- dohody o využívání kapacit následné a pobytové péče,
- vytvoření kontaktních míst pro komunikaci (sociální pracovník nemocnice – koordinátor v území),
- společné hledání řešení pro klienty s kombinovanými zdravotně-sociálními potřebami.

Spolupráce mezi aktéry v území

Cílem je, aby aktéři byli schopni:

- vzájemně se domluvit na rozdělení péče mezi více poskytovateli,
- reagovat na naplněné kapacity jednotlivých subjektů,
- flexibilně přepřítovat služby,

	• pravidelně revidovat nastavení péče u stálých klientů.
Klíčové aktivity	Systém pravidelného předávání informací: • vytvořit mechanismus pro pravidelné předávání informací mezi zdravotními a sociálními službami, • nastavit standardizovaný proces předávání klientů z nemocnice do domácí či pobytové péče. Pravidelná setkávání aktérů: • zavést pravidelná koordinační setkání aktérů v území, • řešit konkrétní klientské případy, • sdílet informace o možnostech podpory, • společně plánovat péči u složitých případů. Koordinátor pro pečující Ověřit potřebnost pozice pracovníka pro pečující, který bude • propojovat zdravotní a sociální oblast, • pomáhat rodinám orientovat se v systému, • koordinovat potřebné služby. Rozvoj a podpora informovanosti Zvyšovat informovanost laické veřejnosti (senioři, OZP, rodinných příslušníků) a odborných pracovníků o dostupných formách podpory, např. dávkové systémy (dlouhodobé ošetrovné, dávky a výhody pro seniory a OZP, příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, výhody osob zdravotně postižených atd.), domácí zdravotní péče, sociální služby v území.
Cílová skupina	zdravotní a sociální služby v území, senioři, osoby se zdravotním postižením, pečující osoby, ambulance praktických lékařů a specialistů (podpora informovanosti)
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	Domov pro seniory Vrchlabí, OSZ MÚ Vrchlabí, pracovní skupina garant: ředitel Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí
Termín	průběžně
Předpokládané finanční náklady	bez zásadního navýšení finančních prostředků
Možné zdroje financování	stávající zdroje aktérů, již hrazeno z projektu RRP IV, případně navazujícího projektu

OPATŘENÍ 6.2: MULTIDISCIPLINÁRNÍ SPOLUPRÁCE

Pokračování a podpora multidisciplinární spolupráce klíčových subjektů v ORP Vrchlabí

Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je systematicky podporovat a posilovat spolupráci klíčových subjektů, které na území působí v oblasti sociálních služeb a sociální pomoci, školství a práce s dětmi a mládeží, veřejné správy, bezpečnosti a prevence či návazných a preventivních služeb. Realizace opatření povede k lepší koordinaci služeb a institucí v území, rychlejší a účinnější pomoci lidem v nepříznivé situaci, včasnému zachycení nových problémů a potřeb, efektivnějšímu využívání dostupných zdrojů či posílení prevence sociálně patologických jevů.
---------------------------	--

Klíčové aktivity	Spolupráce probíhá především formou pravidelných pracovních skupin, v jejichž rámci dochází k: - vzájemnému poznávání aktérů a jejich kompetencí, - sdílení zkušeností, přístupů a dobré praxe, - výměně informací o aktuálních potřebách a problémech obyvatel území, - společnému hledání řešení konkrétních situací, - vyjednávání o chybějících zdrojích, službách a možnostech rozvoje podpory. Forma spolupráce, konkrétní složení pracovních skupin i zapojené organizace se mohou v čase měnit tak, aby pružně reagovaly na aktuální potřeby území a odrážely reálný vývoj místní situace. Spolupráce v oblasti prevence V rámci opatření budou nadále podporována zejména tato pravidelná setkávání: - pracovní skupina prevence Hostinné, - pracovní skupina prevence Vrchlabí – zaměřená na témata dětí a mládeže, - pracovní skupina prevence Vrchlabí – zaměřená na prevenci patologických jevů a podporu osob v krizových situacích, - pracovní skupina pro bydlení. Spolupráce v oblasti péče V rámci opatření budou nadále podporována zejména pravidelná setkávání pracovní skupiny pro seniory, osoby se zdravotním postižením a lidí s duševním onemocněním. Spolupráce v oblasti potravinové pomoci Součástí opatření je rovněž zmapování a koordinace systému potravinové pomoci na území ORP Vrchlabí, konkrétně: - identifikovat všechny subjekty poskytující potravinovou pomoc, - popsat formy a rozsah jejich nabídek, - vyjasnit zacílení, odhalit případné duplicity v poskytování, - vyjednat společná pravidla a podmínky poskytování pomoci.
	Cílová skupina obyvatelé regionu, aktéři multidisciplinární spolupráce
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, vedoucí pracovních skupin, aktéři multidisciplinární spolupráce
Termín	průběžně
Předpokládané finanční náklady	bez zásadního navýšení finančních prostředků
Možné zdroje financování	již hrazeno z projektu RRP VI, případně navazujícího projektu, stávající zdroje aktérů

OPATŘENÍ 6.3: SPOLUPRÁCE SE SPOLEČENSTVÍM OBCÍ HORNÍ LABE

Spolupráce na úrovni společenství obcí	
Popis a zdůvodnění	Zákon o obcích umožňuje společenstvím obcí provádět výkon samostatné i přenesené působnosti . Svazek obcí Horní Labe byl v průběhu roku 2025 transformován na Společenství obcí Horní Labe (SOHL). To je do budoucna

	důležitým partnerem, a to i v nových oblastech spolupráce, zejména oblasti výkonu státní správy v sociální oblasti.
Klíčové aktivity	Diskutovat s obcemi potřeby, které by SOHL pomohl řešit. Jednou z možností je například sdílený úředník vykonávající veřejné opatrovnictví pro obce – pro menší obce je zajištění výkonu této odborné agendy velmi náročné a často těžko zajistí potřebnou odbornou úroveň.
Cílová skupina	obce, obyvatelé regionu
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	SOHL ve spolupráci s OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	průběžně dle potřeb obcí
Předpokládané finanční náklady	nelze nyní specifikovat (v návaznosti na agendu a rozsah úvazků)
Možné zdroje financování	v návaznosti na agendu, kterou by SOHL vykonával (např. u agendy veřejného opatrovnictví paušální příspěvek MV na opatrovance)

OPATŘENÍ 6.4: POSÍLENÍ KAPACIT SOCIÁLNÍ PRÁCE NA OBCÍCH

Posílení kapacit sociální práce na obcích	
Popis a zdůvodnění	Sociální pracovníci v postavení úředníků mají nezastupitelnou roli při řešení problémů regionu a mají k dispozici nástroje, kterými nedisponují sociální služby . Stávající kapacity sociálních pracovníků obcí jsou dlouhodobě při kontrolách nadřízených orgánů hodnoceny jako výrazně nedostatečné, a to nejen s ohledem na specifika území, ale i ve srovnání s jinými ORP v KHK.
Klíčové aktivity	Doplnění chybějících personálních kapacit na pozici kurátora pro dospělé (+0,25 úvazku) – zákonem daná působnost celé ORP Vrchlabí. Posílení personálních kapacit na pozici sociální pracovník pro dospělé (+1,0 úvazek) – zákonem daná působnost území PO2. Posílení personálních kapacit pro zajištění veřejného opatrovnictví města Vrchlabí, Hostinné – (předpoklad 0,5 úvazku) zejména v návaznosti na růst kapacit pobytových zařízení v území a s tím spojený výkon veřejného opatrovnictví u klientů těchto zařízení.
Cílová skupina	obyvatelé regionu, obce
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí, případně MÚ Hostinné
Termín	2027: kurátor pro dospělé, veřejné opatrovnictví 2028: sociální práce s dospělými
Předpokládané finanční náklady	1 350 000 Kč/rok při navýšení o všechny úvazky uvedené výše
Možné zdroje financování	státní rozpočet (dotace MPSV na výkon sociální práce, paušální příspěvek obcím na výkon veřejného opatrovnictví)

PRIORITA 7: KOORDINACE A ŘÍZENÍ

Rozvoj nástrojů pro koordinaci a řízení sociálních služeb a posilování zadavatelských rolí obcí

Sociální práce vykonávaná městskými či obecními úřady a sociální služby, jsou stěžejními nástroji k řešení řady nepříznivých sociálních situací, které lidé nemohou zvládnout vlastními silami nebo prostřednictvím běžných komerčních či veřejných služeb.

Obce s rozšířenou působností jsou dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění, § 92, písm. d) **povinny koordinovat na území svého správního obvodu poskytování sociálních služeb a realizovat činnosti sociální práce** vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob.

Pro efektivní a funkční koordinaci sociálních služeb má ORP Vrchlabí vytvořeny základní nástroje, které zajišťuje zejména OSZ MÚ Vrchlabí – viz níže.

OPATŘENÍ 7.1: ZÁKLADNÍ SÍŤ

Základní síť sociálních služeb ORP Vrchlabí	
Popis a zdůvodnění	Základní síť sociálních služeb ORP Vrchlabí („Síť“) je souhrnem stěžejních sociálních služeb pro řešení nepříznivých sociálních situací obyvatel. Síť se odvíjí od Sítě veřejně podporovaných služeb Královéhradeckého kraje a je důležitým pomocníkem pro plánování a rozvoj sociálních služeb a jejich kapacit. Pro správu Sítě či její aktualizaci jsou nastaveny potřebné procesy (konkrétně viz opatření 7.3. Pravidla a procesy koordinace a řízení sociálních služeb). Síť má vazbu i na spolufinancování sociálních služeb obcemi, které je popsáno níže. Služby spolufinancované obcemi jsou v Síti označeny. Aktuální verzi Základní sítě sociálních služeb ORP Vrchlabí naleznete na: Základní síť sociálních služeb ORP Vrchlabí.
Klíčové aktivity	Aktualizovat Síť na základě podnětů poskytovatelů služeb a potřeb, a to ve spolupráci s KHK, obcemi. Vyhotovení Pravidel pro správu Základní sítě sociálních služeb ORP Vrchlabí.
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	aktualizace Sítě dle termínů KHK 2027: písemná pravidla pro správu Sítě
Předpokládané finanční náklady	mzdové náklady pracovníků OSZ MÚ Vrchlabí
Možné zdroje financování	hrazeno z projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti v obcích KHK IV., případně navazující projekty

OPATŘENÍ 7.2: FINANCOVÁNÍ

Systém spolufinancování sociálních služeb obcemi ve ORP Vrchlabí	
Popis a zdůvodnění	Systém spolufinancování sociálních služeb obcemi má dva pilíře: adresný a solidární. a/ adresný pilíř slouží ke spolufinancování terénních sociálních služeb, tedy pečovatelské služby a osobní asistence zařazených do Sítě. Obce spolufinancují již odvedenou práci, a to na základě smluv, které mají s poskytovateli služeb uzavřeny. Zároveň jsou stanoveny maximální platby obcí za uvedené služby pro kalendářní rok. To chrání obce před situacemi, kdy služby musí být lidem poskytovány velmi intenzivně a pro rozpočty obcí by takové úhrady byly nepředvídatelné a nadměrně zatěžující. b/ Solidární pilíř má formu Fondu sdíleného financování sociálních služeb (dále jen „Fond“) a slouží ke spolufinancování dalších služeb uvedených v Síti, které splňují podmínky (z prostředků Fondu nejsou financovány sociální služby, jejichž financování je zajištěno z jiných veřejných zdrojů - pobytové služby sociální péče zřízené krajem, služby celostátního či nadregionálního charakteru financované v rámci programu podpory MPSV, nebo služby financované v rámci tzv. individuálních projektů, a dále pečovatelské služby a osobní asistence). Do Fondu každoročně přispívá všech 16 obcí v ORP, a to ve výši 65 Kč na obyvatele obce. Aktuálně je řešen návrh na zvýšení na 90 Kč na obyvatele obce. Následně jsou disponibilní finanční prostředky rozdělovány sociálním službám ve formě dotace na základě každoročně vyhlášeného Dotačního programu sociálních služeb ORP Vrchlabí. Dotační program se opírá o objem práce (úvazky), které jsou zajišťovány pro obyvatele ORP, a dále o vypočtenou vyrovnávací platbu (představuje ekonomicky oprávněné náklady, které je potřeba financovat z veřejných zdrojů). Finanční prostředky z obou pilířů jsou součástí vyrovnávací platby. Obce tak přispívají na činnost sociálních služeb v návaznosti na systém a financování ze strany KHK a MPSV a pravidla EU. Zároveň je systém pro obce, poskytovatele i KHK transparentní. Poskytovatelé mají stejné podmínky a obce mohou náklady na sociální služby předvídat a plánovat. Systém také poskytuje určitou míru stability, snížení administrativní zátěže pro obce i poskytovatele služeb a umožňuje získání potřebných údajů o využívání služeb či údajů pro jejich rozvoj.
Klíčové aktivity	Projednání navýšení finančního příspěvku obcí v rámci solidárního pilíře (Fondu) od roku 2027 zastupitelstvy obcí a měst, a to zejména v souvislosti se vznikem zcela nových sociálních služeb (Domov seniorů Sluneční, p.o. - Hostinné), doporučená částka 90 Kč/obyvatel/rok. Nastavení a projednání systému automatické valorizace příspěvku obcí v rámci solidárního pilíře (Fondu) od roku 2028. Průběžné vyhodnocování a zavádění změn celého systému spolufinancování sociálních služeb obcemi, včetně změn Dotačního programu sociálních služeb ORP Vrchlabí.
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	viz klíčové aktivity
Předpokládané finanční náklady	mzdové náklady pracovníků OSZ MÚ Vrchlabí náklady obcí na zvyšované příspěvky do solidárního pilíře (Fondu)
Možné zdroje financování	již hrazeno z projektu RRP IV, případně navazujícího projektu

OPATŘENÍ 7.3: PRAVIDLA A PROCESY KOORDINACE A ŘÍZENÍ

Pravidla a procesy koordinace a řízení sociálních služeb	
Popis a zdůvodnění	ORP obce na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění koordinují služby na svém území. Spolupracují na tom intenzivně s KHK (hlavní zadavatel) i dalšími obcemi v ORP. Role obcí jako sekundárních zadavatelů významně roste, a to i vzhledem k systému spolufinancování sociálních služeb obcemi. Obce tak více promlouvají do toho, jaké sociální služby ve svém území mají a potřebují, i jaké zadání tyto služby naplňují tak, aby pomáhaly řešit hlavní problémy území. Sít' i systém spolufinancování sociálních služeb obcemi má své procesy a pravidla. Do nich jsou zapojeni zástupci samospráv, sociálních služeb působících v území či další odborníci, a to zejména prostřednictvím Koordinační skupiny sociálních služeb a Hodnotící a kontrolní komise sociálních služeb ORP Vrchlabí. Kompetence a odpovědnost uvedených aktérů stanovuje platný Jednací řád Koordinační skupiny a Hodnotící a kontrolní komise sociálních služeb ORP Vrchlabí¹³.
Klíčové aktivity	Průběžné vyhodnocování stávajících pravidel a procesů, případně jejich zjednodušení. Vyhotovení Souhrnné zprávy o realizaci nástrojů pro řízení a koordinaci sociálních služeb (požadavek projektu RRP IV.). Využití potenciál rozvoje některých preventivních služeb, více specifikovat jejich roli v území a prohlubovat spolupráci, zejména v návaznosti na činnost sociálních odborů města Vrchlabí a Hostinné. Jedná se zejména o služby: • Terénní programy (Aufori, o.p.s.), • Sociálně-aktivizační služba pro rodiny s dětmi (Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí), • Sociální rehabilitace Centrum sociální pomoci Vrchlabí, p.o., • Spirála – sociální rehabilitace (Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí).
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	průběžně 2027: vyhotovení Souhrnné zprávy
Předpokládané finanční náklady	mzdové náklady pracovníků OSZ MÚ Vrchlabí
Možné zdroje financování	již hrazeno z projektu RRP IV, případně navazujícího projektu

¹³ Dostupné zde: https://www.muvrchlabi.cz/modules/file_storage/download.php?file=1790a812%7C1981&inline=1

OPATŘENÍ 7.4: VYHODNOCOVÁNÍ A AKTUALIZACE PLÁNU

Systém vyhodnocování a aktualizace Plánu 2026-2030	
Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je ukotvit systém vyhodnocování plnění Plánu a systém jeho aktualizace. Tím bude zajištěna flexibilita dokumentu a jeho schopnost reagovat na vývoj situace v území.
Klíčové aktivity	Plnění jednotlivých opatření Plánu bude pravidelně monitorováno a vyhodnocováno. Mechanismus evaluace zahrnuje: • každoroční vyhodnocení naplňování jednotlivých opatření, • průběžné vyhodnocování využívání kapacit služeb, • pravidelné projednávání výsledků v pracovních skupinách, orgánech Fondu sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí (Hodnotící a kontrolní komise, Koordinační skupina sociálních služeb ORP Vrchlabí), se zástupci obcí a v orgánech města Vrchlabí či obcí. V případě potřeby bude možné provádět aktualizace plánu nebo úpravy jednotlivých opatření, zejména v reakci na: • změny legislativy, • změny demografického vývoje, • nové potřeby obyvatel, • změny ve financování.
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	OSZ MÚ Vrchlabí
Termín	průběžně
Předpokládané finanční náklady	mzdové náklady pracovníků OSZ MÚ Vrchlabí
Možné zdroje financování	již hrazeno z projektu RRP IV, případně navazujícího projektu

PRIORITA 8: TECHNOLOGICKÁ BUDOUCNOST A INVESTICE

Digitalizace a asistivní technologie

V sociální oblasti dochází v posledních letech k významnému rozvoji **digitalizace a využívání moderních technologií, které postupně mění způsob poskytování podpory i organizaci péče**. Tento trend bude v následujícím období dále posilovat, a to zejména v souvislosti se stárnutím populace, rostoucími nároky na kapacity služeb a nedostatkem pracovníků v sociální oblasti.

Digitalizace přináší nové možnosti v oblasti sdílení informací, koordinace péče, administrace služeb i komunikace s klienty. Současně se rozvíjí využívání tzv. **asistivních technologií, které podporují samostatnost osob se sníženou soběstačností a umožňují jejich delší setrvání v domácím prostředí**. Jedná se například o systémy tísňové péče, monitorování zdravotního stavu, chytré domácnosti nebo další technologická řešení podporující bezpečí a soběstačnost.

Pro území ORP Vrchlabí proto představuje technologická oblast významnou příležitost pro zvýšení efektivity služeb a kvality poskytované péče. Cílem této priority je podpořit smysluplné využívání technologií v sociálních službách a připravit systém služeb na budoucí změny.

OPATŘENÍ 8.1: TECHNOLOGICKÁ BUDOUCNOST

Digitalizace sociálních služeb a využití nových technologií v sociální oblasti	
Popis a zdůvodnění	Cílem opatření je reagovat na možnosti digitalizace v sociální oblasti a při poskytování sociálních služeb a pomoci tak zvýšení jejich kvality, kapacit, dostupnosti a vyšší efektivity . To vše je nezbytné i v souvislosti s nejistotou dostatku pracovníků v sociální oblasti či z důvodu snižování administrativní zátěže.
Klíčové aktivity	Monitoring možností digitalizace a zvyšování jejího využívání v praxi. Monitoring a využívání asistivních technologií - moderní elektronická a technická zařízení či softwarová řešení, která pomáhají lidem se sníženou soběstačností (senioři, osoby se zdravotním postižením) zvládat každodenní život: - jedním z příkladů asistivních technologií je Tichá linka – sociální služba tlumočení znakového jazyka a přepisu mluvené řeči do textu online. Je určena lidem se sluchovým nebo kombinovaným postižením a umožňuje jim pomocí moderních technologií komunikovat se slyšícími lidmi bez bariér. Online tlumočení a přepis jsou provozovány neziskovou organizací Tichý svět od roku 2008. Tichá linka je dostupná na více než 500 místech po celé ČR a od roku 2026 nově také na Městském úřadu Vrchlabí. - Dalším příkladem je služba Tísňová péče, která je v ORP dostupná již několik let (službu poskytuje organizace Život Hradec Králové, o.p.s.). I u stávající sociální služby je důležité soustavně monitorovat rozvoj technologií a službu jim přizpůsobovat. Využívání technologií pro zaznamenávání úkonů sociálních služeb – v regionu mají poskytovatelé různá softwarová řešení, a zejména pro menší služby či poskytovatele může být obtížné tato softwarová řešení zaplatit. Budou diskutovány výhody/nevýhody konkrétních softwarových řešení, včetně možnosti sjednocení.
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území

Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	poskytovatelé sociálních služeb, veřejná správa, soukromý sektor, KHK
Termín	2026: zavedení služby Tichá linka na MÚ Vrchlabí ostatní průběžně
Předpokládané finanční náklady	služba Tichá linka bez nároku na finanční zajištění další nyní nelze vyčíslit
Možné zdroje financování	KHK, zřizovatelé, veřejná správa, případně vhodné dotace

OPATŘENÍ 8.2: INVESTICE OBCÍ DO INFRASTRUKTURY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Investice obcí do infrastruktury sociálních služeb	
Popis a zdůvodnění	Město Hostinné investovalo 20 milionů Kč do stavby Domova seniorů Sluneční, p.o. Další 80 milionů Kč investoval KHK. Nyní město Hostinné řeší ještě vybavení – předpoklad 20 milionů Kč (opět spolupráce s KHK). Domov bude zprovozněn koncem roku 2026. Je žádoucí, aby i město Vrchlabí v dlouhodobém horizontu zvažovalo investice do infrastruktury objektů sociálních služeb, čímž umožní vznik chybějících služeb či rozvoj stávajících. Vzhledem k nárokům na rozsah investic jsou tyto nedosažitelné pro neziskové organizace v regionu a město Vrchlabí tak v tomto ohledu hraje nezastupitelnou roli. Nová služba chybí zejména pro seniory a osoby se zdravotním postižením – viz opatření 1.3. Zároveň řada stávajících poskytovatelů dlouhodobě avizuje nedostatečné či nevyhovující prostory pro poskytování či plánované rozšiřování sociálních služeb (Centrum psychologické podpory, Kontaktní centrum RIAPS Trutnov, PROSTOR PRO o.p.s. – rozšíření o ambulantní formu služby – opatření 2.2. a 4.1.).
Klíčové aktivity	Vytipování vhodných objektů pro zřízení nové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Vyhledávání dotačních příležitostí pro rekonstrukce/stavbu objektu nové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Mapování možností pro vytvoření či zlepšení podmínek pro poskytování stávajících sociálních služeb či jejich plánované rozšiřování.
Cílová skupina	poskytovatelé sociálních služeb, obce, KHK, obyvatelé území
Finanční a organizační zajištění:	
Realizátoři	město Vrchlabí, poskytovatelé sociálních služeb
Termín	2028–2030
Předpokládané finanční náklady	nelze nyní vyčíslit
Možné zdroje financování	KHK, rozpočet města Vrchlabí, případně vhodné dotace

3 ZPRACOVÁNÍ PLÁNU 2026-2030

ZPRACOVÁNÍ PLÁNU 2026-2030

Komunitní plán na období 2026-2030 byl zpracován v souladu s § 94 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Priority a opatření definované v Plánu vychází z analytických podkladů, místních potřeb obyvatel a spolupráce klíčových aktérů v území. Cílem Plánu je popsat strategický rámec pro zajišťování a rozvoj sociálních služeb na území města Vrchlabí a ve ORP Vrchlabí.

Kroky k postupnému naplňování jednotlivých uvedených opatření Plánu budou vycházet z dalších rozhodnutí kompetentních orgánů dotčených obcí, kraje a jiných zainteresovaných subjektů. Z časového a organizačního hlediska budou odpovídat mj. jejich aktuálním finančním, rozpočtovým a personálním možnostem. Důraz bude přitom kladen na trvalou udržitelnost zvolených řešení vzhledem k jejich investičním a také provozním nákladům.

Podkladová data a vstupní analýzy

Vstupním východiskem pro zpracování plánu byla analytická práce pracovníků OSZ probíhající průběžně na mnoha úrovních. Následně byla část výstupů zadokumentovaná v samostatném dokumentu „**Data o sociální a demografické situaci v SO ORP Vrchlabí 2025 (aktualizace 2026)**“.

Analytické práce zahrnovaly zejména:

- Základní demografickou analýzu vývoje obyvatelstva, včetně analýzy klíčových sociálních ukazatelů (vývoj a skladba příjemců sociálních dávek pro seniory a OZP, vývoj trendů v oblasti sociální podpory),
- zhodnocení specifik území (specifika horského regionu a regionu na pomezí dvou krajů, sezónní zaměstnanost, migrace za prací, problematika osob bez domova, demograficky nepříznivý vývoj v regionu a očekávané dramatické stárnutí populace, dopravní dostupnost a vzdálenost od vyšších center, dostupnost občanské vybavenosti),
- přehled poskytovaných sociálních služeb v území, zpracované v podobě Základní sítě sociálních služeb pro ORP Vrchlabí¹⁴,
- analýzu kapacit a dostupnosti služeb, analýzu personálních kapacit (vycházející například také z krajského informačního systému KISSOS a analytických materiálů Odboru sociálních věcí KÚ Královéhradeckého kraje),
- identifikaci cílových skupin a jejich potřeb (například v oblasti potřeb dětí a mládeže¹⁵),
- analýzy finančních zdrojů (včetně systému spolufinancování obcí z území ORP Vrchlabí),
- ekonomické zhodnocení jednotlivých opatření (náklady na nové či rozšiřované služby, na rozvoj terénních a preventivních služeb),
- výstupy z jednání pravidelných pracovních skupin a výstupy z tematických setkání.

Další předpoklady pro období let 2026-2030

V době platnosti Plánu lze také předpokládat další okolnosti, které mohou mít významný až klíčový dopad na možnosti realizace a praktické formy řešení jednotlivých plánovaných opatření:

¹⁴ [Základní síť sociálních služeb ORP Vrchlabí](#)

¹⁵ Zpracováno odbornými pracovníky organizace PROSTOR PRO, o.p.s.

- **Fungování systémů sociálních dávek a dotčených institucí**

Není v tuto chvíli zřejmé, jak úspěšně bude implementován nový systém superdávky a jak budou v terénu působit mobilní týmy pracovníků ÚP.

Převod agendy spojené s příspěvkem na péči na ČSSZ. Jedná se o připravovanou, resp. postupně realizovanou změnu, kdy agenda příspěvku na péči přechází z Úřadu práce ČR na ČSSZ. Změna tak znamená jinou organizaci kontaktu s klientem (riziko snížené místní dostupnosti), neboť ČSSZ je jinak organizována (jiné zastoupení poboček). Pravděpodobné je také zhoršení orientace klientů (alespoň dočasné) v dávkovém systému. Tato změna může mít také dopad na provázanost dávkového systému se sociální prací v území. V přechodném období lze předpokládat zvýšené nároky na podporu klientů ze strany obcí a poskytovatelů sociálních služeb.

- **Legislativní změny v oblasti zákona o podpoře bydlení**

Avizované změny zákona, včetně souvisejícího financování.

- **Nová praxe v oblasti sociálně zdravotního pomezí**

V následujícím období bude nutné reagovat také na legislativní změny v oblasti tzv. zdravotně sociálního pomezí, tedy situace osob, které současně potřebují zdravotní i sociální podporu. Tento trend souvisí zejména se stárnutím populace, nárůstem osob s chronickým onemocněním a vyšší mírou závislosti na péči.

V praxi to znamená mimo jiné řešit otázky poskytování zdravotní péče v sociálních službách. Již nyní je platný zákon č. 38/2025 Sb.¹⁶, který zavádí mimo jiné nový dobrovolný úkon „dohled nad zdravím“. Změna se dotýká zejména služeb pečovatelské služby a osobní asistence, které v území ORP Vrchlabí představují klíčové nástroje podpory seniorů a osob se sníženou soběstačností.

Poskytovatelé těchto služeb se budou muset v průběhu následujících let zabývat otázkou případné registrace tohoto úkonu a jeho praktického nastavení v poskytované péči. Zařazení úkonu „dohled nad zdravím“ může přispět k posílení podpory osob setrávajících v domácím prostředí a k lepší návaznosti sociálních a zdravotních služeb. Současně však přináší nové požadavky na organizaci péče, kompetence pracovníků a nastavení spolupráce s poskytovateli zdravotních služeb.

Velmi pravděpodobně lze očekávat, že tato oblast bude do budoucna dále legislativně i metodicky rozvíjena, což může ovlivnit organizaci služeb i jejich financování. Pro plánování sociálních služeb je proto důležité tyto změny průběžně sledovat a aktivně na ně reagovat.

Způsob zpracování plánu a spolupráce aktérů

Plán byl zpracován komunitním způsobem, tedy za účasti zástupců:

- města Vrchlabí,
- obcí ORP Vrchlabí,
- poskytovatelů sociálních služeb,
- zástupců zdravotnických zařízení,
- organizací působících v oblasti prevence, školství a bezpečnosti,
- osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,

¹⁶ Přijat dne 22. 1. 2025, a publikován ve Sbírce zákonů dne 18. 2. 2025

- dalších relevantních partnerů.

V průběhu přípravy plánu probíhala:

- jednání pracovních skupin podle tematických oblastí¹⁶,
- jednání Hodnotící a kontrolní komise sociálních služeb ORP Vrchlabí¹⁶,
- jednání Koordinační skupiny sociálních služeb ORP Vrchlabí¹⁷,
- setkávání aktérů k identifikaci potřeb a problémů,
- vyhodnocování dosavadního plánu a jeho opatření,
- konzultace s odbornou i laickou veřejností.

Součástí procesu byla také spolupráce s Královéhradeckým krajem jakožto zpracovatelem Krajské strategie rozvoje sociálních služeb a Krajského střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Při tvorbě dokumentu bylo dbáno na provázanost místních priorit s krajskou koncepcí a sítí sociálních služeb.

¹⁷ Složení pracovních skupin, Hodnotící a kontrolní komise a Koordinační skupiny

PŘÍLOHY

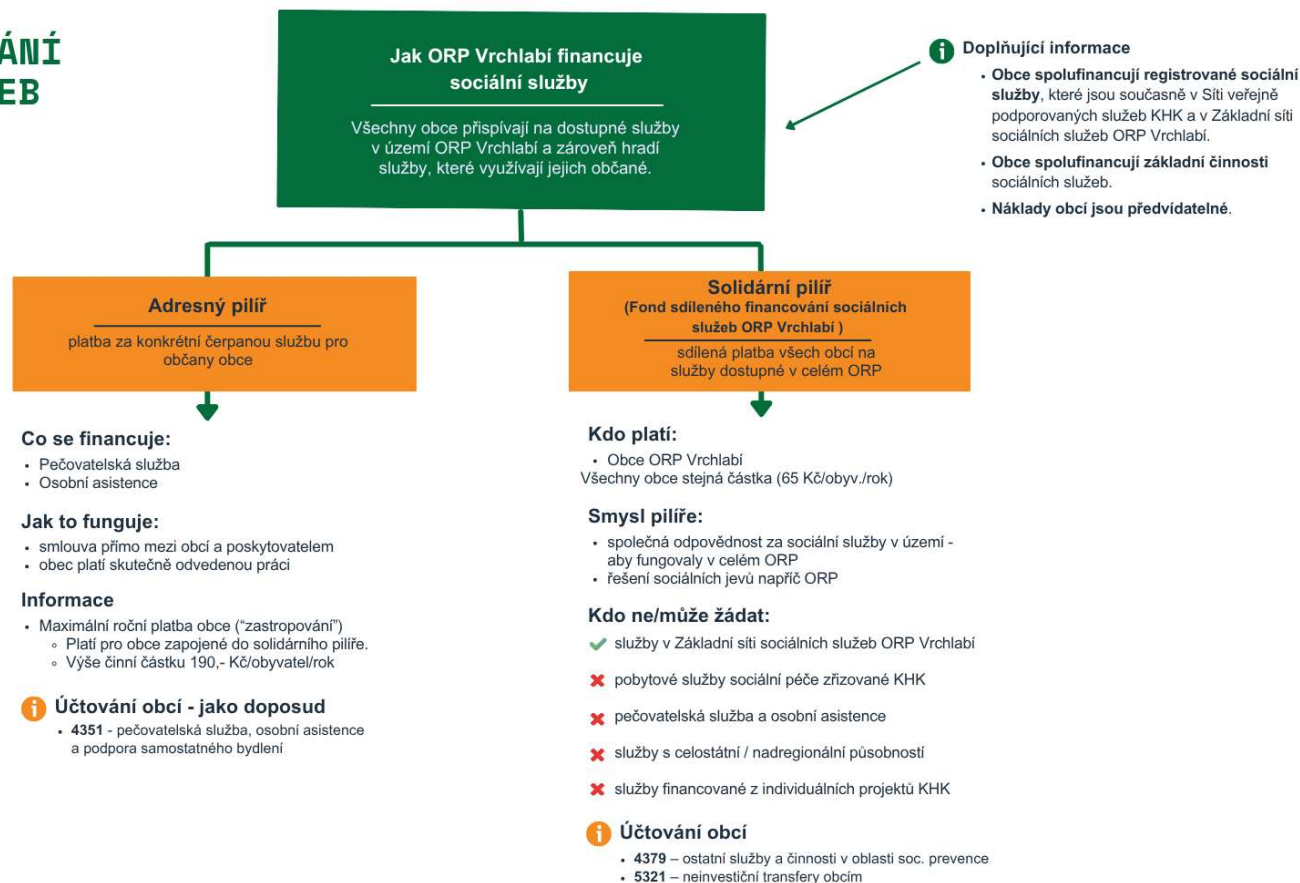
Cíle KMB Vrchlabí

1/ PREVENCE BYTOVÉ NOUZE	2/ MOŽNOSTI ŘEŠENÍ BYTOVÉ NOUZE	3/ STAV BYTOVÉ NOUZE	4/ KOORDINACE TÉMATU BYDLENÍ	5/ ZAPOJENÍ OBCÍ V RÁMCI ORP VRCHLABÍ
Udržení lidí ve stávajícím bydlení	a/ Koordinace a kontrola podpůrných opatření b/ Další možnosti řešení bytové nouze	Zajištění přehledu stavu bytové nouze v území ORP a přehledu ohrožení bytovou nouzí	Koordinace v rámci úřadu	Zapojení do vlastního řešení bytové politiky v rámci území obcí
Poradenství - Hlavní činnost KMB - Udržení či nalezení vhodného bydlení - Zprostředkování odborných služeb - Nájemní vztahy - Sousedské soužití - Základní finanční poradenství	a/ Koordinace a kontrola podpůrných opatření - Možnosti řešení bytové nouze skrze přílohu zákona o podpoře bydlení - podpůrná opatření (asistence v bydlení, garance) b/ Další možnosti řešení bytové nouze - Snahy o navýšení bytových kapacit - Možnosti využití dotačních výzev a titulů v rámci výstavby a výkupu bytů (možná spolupráce s majetkovým odborem) - Možnosti vyhledávání bytů na volném trhu (např. jednání s realitními kancelářemi)	Zajištění přehledu o stavu bytové nouze v území ORP - Přehled o stavu bytové nouze v území ORP (počty a charakteristiky lidí ohr. byt. nouzí a lidí již v bytové nouzi) - Přehled o stavu obecních byt. fondů v rámci ORP - Přehled o službách a jejich kapacitách - Následné informování o stavu věci na národní úrovni (prostřednictvím Zprávy o bydlení)	Nastavení vnitřních procesů a implementace zákona o podpoře bydlení do struktury úřadu - Rozcestník – interní nastavení spolupráce ohledně tématu bydlení na odboru sociálním a zdravotním MěÚ Vrchlabí, vize ulehčení přetíženosti soc. odboru - Nastavování procesů, jednotná vize, spolupráce především s majetkovým odborem MěÚ Vrchlabí	Vznik a činnosti pracovní skupiny pro bydlení Navázání spolupráce s obcemi (např. prostřednictvím Společenství obcí Horní Labe) - Motivace k zapojení do řešení bytové nouze v území obcí (nejen PO, revize pravidel a bytové politiky)

PŘÍLOHA Č. 2 – SCHÉMA SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP VRCHLABÍ

SYSTÉM FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP VRCHLABÍ

PŘÍLOHA Č. 3 – OPATŘENÍ, NA JEJICHŽ FINANCOVÁNÍ SE BUDOU SPOLUPODÍLET OBCE ORP VRCHLABÍ

Následující schéma obsahuje výpis opatření uvedených v tomto dokumentu, na jejichž financování se budou spolupodílet i obce prostřednictvím Systému sdíleného financování sociálních služeb ORP Vrchlabí.

Péče o seniory a OZP	1	OPATŘENÍ	1. Kapacity terénních služeb 2. Kapacity pobytových služeb 3. Nové formy péče 4. Podpora OZP 5. Podpora pečujících	ADRESNÝ PILÍŘ SOLIDÁRNÍ PILÍŘ SOLIDÁRNÍ PILÍŘ SOLIDÁRNÍ PILÍŘ ----
Služby pro děti a mládež	2	OPATŘENÍ	1. Rozvoj nástrojů sociálně-právní ochrany dětí 2. Nizkoprahové služby pro děti a mládež 3. Mladí dospělí	---- SOLIDÁRNÍ PILÍŘ ----
Bydlení	3	OPATŘENÍ	1. KMB 2. Asistence 3. Spolupráce subjektů 4. Prevence ztráty bydlení a sociální bydlení 5. Ubytovny	---- ---- ---- ---- ----
Služby pro ohrožené skupiny občanů	4	OPATŘENÍ	1. Adiktologické služby 2. Pomoci pro lidi bez domova 3. Lidé se specifickými potřebami	SOLIDÁRNÍ PILÍŘ SOLIDÁRNÍ PILÍŘ ----
Příspěvková organizace pro sociální služby zřizovaná městem Vrchlabí	5	OPATŘENÍ	1. Zřízení příspěvkové organizace	----
Spolupráce území	6	OPATŘENÍ	1. Spolupráce zdravotnických a sociálních služeb 2. Multidisciplinární spolupráce 3. Spolupráce se Společenstvím obcí Horní Labe 4. Posílení kapacit sociální práce na obcích	---- ---- ---- ----
Koordinace a řízení	7	OPATŘENÍ	1. Základní síť 2. Financování 3. Pravidla a procesy koordinace a řízení 4. Vyhodnocování a aktualizace Plánu	---- ---- ---- ----
Technologická budoucnost	8	OPATŘENÍ	1. Technologická budoucnost 2. Investice obcí do infrastruktury sociálních služeb	---- ----